

PROGRAM
DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRALNEGO
PROWADZONEGO W FORMIE KURSU SPECJALISTYCZNEGO
DLA POLICJANTÓW WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI DOCHODZENIOWO-ŚLEDCZE

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu i forma przeprowadzenia egzaminu końcowego

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla policjantów wykonujących czynności dochodzeniowo-śledcze, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest uzyskanie wiedzy i umiejętności przygotowujących policjanta do wykonywania zadań związanych z prowadzeniem postępowań przygotowawczych.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs może zostać skierowany policjant, który prowadzi postępowania przygotowawcze, a jego wiedza i umiejętności wymagają uzupełnienia.

Policjanci kierowani na kurs zobowiązani są do posiadania (do wglądu w jednostce szkoleniowej) poświadczenia bezpieczeństwa uprawniającego do dostępu do informacji oznaczonych klauzulą co najmniej „poufne” oraz do posiadania podczas kursu kabury na broń palną krótką.

4. System prowadzenia kursu

Kurs prowadzi się w systemie stacjonarnym. Kurs może być prowadzony w formie elektronicznego kształcenia na odległość w zakresie określonym w poniższej tabeli.

Blok/Temat/Zagadnienie	Razem godzin	Stacjonarnie		Elektroniczne kształcenie na odległość		
		Metoda podawcza	Metoda praktyczna	Metoda podawcza	Metoda praktyczna	
Blok zagadnieniowy nr I - Postępowanie przygotowawcze						
Wybrane przepisy części ogólnej ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny	1	3	0	0	3	0
	2-4	5	0	0	4	1
	5-6	4	0	0	4	0
	7-9	2	0	0	1	1
	10-13	3	0	0	3	0
	14	2	0	0	0	2
	15	1	1	0	0	0
Wprowadzenie do postępowania karnego	1-2	2	0	0	2	0
	3-4	3	0	0	3	0
	5-6	2	0	0	2	0
	7-10	3	0	0	3	0
	11-13	2	0	0	2	0
Planowanie w pracy dochodzeniowo-śledczej	1-4	2	0	0	2	0
	5	2	0	0	0	2
	6	1	1	0	0	0
Wszczęcie, odmowa wszczęcia oraz przedłużenie czasu trwania postępowania przygotowawczego	1-3	4	0	0	4	0
	4-5	1	0	0	1	0
	6-8	3	0	0	2	1
	9-12	1	0	0	1	0
	13	1	0	0	1	0
	14	1	1	0	0	0
	15	1	1	0	0	0
Dowody rzeczowe i dowody z dokumentów	1-2	1	0	0	1	0
	3	2	0	0	2	0
	4-5	3	0	0	2	1
	6-8	3	0	0	3	0
	9	1	0	0	1	0

	10	1	1	0	0	0
Biegły i pomocnicy procesowi	1-5	3	0	0	3	0
	6	1	0	0	1	0
Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie	1	3	0	0	3	0
	2	6	0	3	3	0
	3	1	1	0	0	0
Przesłuchanie świadka	1	2	0	0	2	0
	2-4	4	0	0	4	0
	5-8	4	0	0	4	0
	9	1	0	0	1	0
	10	1	1	0	0	0
Przesłuchanie podejrzanego	1-4	4	0	0	4	0
	5-7	4	0	0	2	2
	8-12	5	0	2	3	0
	13-15	3	1	2	0	0
	16	4	0	0	2	2
	17	1	1	0	0	0
Zatrzymanie osoby i środki zapobiegawcze	1-2	3	0	0	2	1
	3	3	0	0	2	1
	4-5	4	0	0	4	0
	6	1	0	0	1	0
	7	1	1	0	0	0
Tymczasowe zajęcie mienia ruchomego	1-2	3	0	0	3	0
	3-5	3	0	0	2	1
	6	1	1	0	0	0
	7	1	1	0	0	0
Okazanie	1-3	2	0	0	2	0
	4-5	2	0	0	1	1
	6	2	0	2	0	0
	7	1	0	1	0	0
Weryfikacja zeznań i wyjaśnień	1-3	2	0	0	2	0
	4	2	0	0	2	0
Zawieszenie i podjęcie zawieszonoego postępowania przygotowawczego	1-3	2	0	0	1	1
	4-6	2	0	0	2	0
	7	1	1	0	0	0
Połączenie postępowań przygotowawczych, wyłączenie materiałów do odrębnego prowadzenia. Przekazanie postępowania przygotowawczego	1-2	2	0	0	1	1
	3-4	2	0	0	1	1
	5	1	0	0	1	0
	6	1	1	0	0	0
	7	1	1	0	0	0
Umorzenie postępowania przygotowawczego	1-3	2	0	0	2	0
	4-6	2	0	0	1	1
	7-10	2	0	0	2	0
	11	1	0	0	0	1
	12	1	1	0	0	0
Zamknięcie postępowania przygotowawczego	1-3	6	0	0	6	0
	4-5	1	0	0	1	0
	6	1	0	0	1	0
	7-8	3	0	0	2	1
	9	1	1	0	0	0
	10	1	1	0	0	0
RAZEM BLOK		171	18	10	121	22

Blok zagadnieniowy nr II - Praca operacyjna

Wprowadzenie do pracy operacyjnej	1	1	1	0	0	0
	2-3	2	2	0	0	0
	4-5	2	2	0	0	0
Formy pracy operacyjnej	1	1	1	0	0	0
	2	2	2	0	0	0
	4	1	0	1	0	0
Wywiad operacyjny	1-4	2	2	0	0	0
Obserwacja doraźna	1-4	2	2	0	0	0
Analiza kryminalna	1	1	1	0	0	0
	2-4	2	0	2	0	0
Osoby udzielające pomocy Policji	1-4	2	2	0	0	0
	5	3	0	3	0	0
	6	1	0	1	0	0
Kontrola operacyjna	1-2	2	2	0	0	0
	3	1	0	1	0	0
RAZEM BLOK		25	17	8	0	0
Blok zagadnieniowy nr III - Proces wykrywczy wybranych przestępstw						
Wykorzystanie informatyki w pracy dochodzeniowo-śledczej	1-5	9	2	0	7	0
	6-7	37	0	37	0	0
	8	16	0	14	2	0
	9	7	0	0	7	0
Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia	1	2	0	0	2	0
	2-4	2	0	0	2	0
	5-7	2	0	2	0	0
	8-10	2	1	1	0	0
	11-13	2	1	1	0	0
	14-17	2	1	1	0	0
	18-22	2	1	1	0	0
	23-25	2	2	0	0	0
	26-28	2	1	1	0	0
	29-31	2	1	1	0	0
	32-37	7	7	0	0	0
	38	4	0	4	0	0
	39	1	0	1	0	0
	40	1	0	1	0	0
41	1	0	1	0	0	
Podstawy kryminologii	1-4	2	0	0	2	0
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa kradzieży, kradzieży z włamaniem, przywłaszczenia, zniszczenia mienia, zaboru cudzego pojazdu mechanicznego w celu krótkotrwałego użycia i paserstwa	1	4	0	0	3	1
	2	1	0	0	1	0
	3-4	2	0	2	0	0
	5	1	1	0	0	0
	6	2	0	2	0	0
	7	1	1	0	0	0
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa rozbójnicze i uprowadzenia osoby	1	3	0	0	2	1
	2	1	0	0	1	0
	3-6	2	0	2	0	0
	7	2	0	2	0	0
	8	1	1	0	0	0
Czynności wykrywcze	1-2	3	0	0	2	1
	3-4	1	0	0	1	0

w sprawach o przestępstwa oszustwa	5	1	0	0	1	0
	6	2	0	2	0	0
	7	1	1	0	0	0
	8	1	1	0	0	0
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)	1-3	3	0	0	3	0
	4	2	0	1	1	0
	5-7	3	0	3	0	0
	8	1	1	0	0	0
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	1	3	0	0	2	1
	2-6	5	1	0	4	0
	7	2	0	0	2	0
	8	6	0	6	0	0
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	1	4	0	0	3	1
	2-5	1	1	0	0	0
	6-11	3	1	0	2	0
	12-13	2	0	0	2	0
	14	5	0	5	0	0
	15	2	0	2	0	0
	16	1	1	0	0	0
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu	1	2	0	0	2	0
	2-6	3	0	0	3	0
	7	2	2	0	0	0
	8	1	0	1	0	0
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	1	2	0	0	1	1
	2	1	0	0	1	0
	3	4	0	4	0	0
	4	2	0	0	2	0
	5	2	0	2	0	0
	6	1	1	0	0	0
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów oraz przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	1-2	3	0	0	2	1
	3-4	1	0	0	1	0
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwo handlu ludźmi i przestępstwa jemu towarzyszące	1	2	0	0	1	1
	2-4	1	1	0	0	0
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego	1	3	0	0	2	1
	2	1	0	0	1	0
	3	1	0	1	0	0
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu oraz przestępstwa określone w ustawie z dnia 20 marca 2009 r.	1	2	0	0	1	1
	2-3	2	0	1	1	0

o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 616)						
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece	1	1	0	0	1	0
	2	2	0	0	1	1
	3	3	0	1	2	0
	4	1	0	1	0	0
	5	1	1	0	0	0
	6	1	1	0	0	0
Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa komputerowe	1-2	3	0	0	1	2
	3-5	8	0	0	8	0
	6	1	0	1	0	0
Etyka zawodowa policjanta i prawa człowieka w ramach wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych	1-6	2	0	0	2	0
Stres i wypalenie zawodowe	1-5	2	0	0	2	0
	6	3	0	3	0	0
Postępowanie przed sądem I instancji	1-3	6	0	6	0	0
RAZEM BLOK		247	33	114	87	13
Blok zagadnieniowy nr IV - Doskonalenie posługiwania się bronią palną						
Wyszkolenie strzeleckie	1	5	0	0	0	5
	2	4	0	0	0	4
	3	13	0	0	0	13
	4	4	0	0	0	4
RAZEM BLOK		26	0	0	0	26
Blok zagadnieniowy nr V - Taktyczne i techniczne aspekty stosowane do zatrzymania niebezpiecznego przestępcy						
Zatrzymanie niebezpiecznego przestępcy	1	6	0	0	0	6
	2	8	0	0	0	8
	3	6	0	0	0	6
	4	6	0	0	0	6
	5	2	0	0	0	2
RAZEM BLOK		28	0	0	0	28
Blok zagadnieniowy nr VI - Doskonalenie udzielania pierwszej pomocy						
Pierwsza pomoc	1	4	0	0	0	4
	2	4	0	0	0	4
	3	4	0	0	0	4
RAZEM BLOK		12	0	0	0	12
rozpoczęcie		3	0	0	3	0
Egzamin		8	8	0	0	0
ŁĄCZNIE KURS		520	76	132	211	101

	Liczba godzin dydaktycznych łącznie z rozpoczęciem i zakończeniem wg programu	Zajęcia dydaktyczne prowadzone metodą podawczą w jednostce szkoleniowej	Zajęcia dydaktyczne prowadzone metodą praktyczną w jednostce szkoleniowej	Zajęcia dydaktyczne prowadzone metodą podawczą on-line	Zajęcia dydaktyczne prowadzone metodą praktyczną on-line
łącznie	520	76	132	211	101

łącznie	520	208 (26 dni) 40 %	312 (39 dni) 60 %
---------	-----	----------------------	----------------------

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa **65** dni szkoleniowych. Realizacja treści kształcenia zawartych w programie doskonalenia zawodowego centralnego wymaga przeprowadzenia **520** godzin lekcyjnych.

Na całkowity wymiar czasu trwania kursu, składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)
Rozpoczęcie, zapoznanie z regulaminami i organizacją kursu	3
Zajęcia programowe	509
Egzamin końcowy i zakończenie kursu	8
Ogółem	520 (65 dni szkoleniowe)

Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w 45-minutowych jednostkach, realizowanych od poniedziałku do piątku, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie. Wyjątek stanowi dzień, w którym będą realizowane zajęcia dydaktyczne z bloku zagadnieniowego nr IV (doskonalenie umiejętności posługiwania się bronią palną). Łączny czas zajęć wówczas nie powinien przekraczać 10 godzin lekcyjnych dziennie.

W uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki szkoleniowej może, przy zachowaniu przepisów dotyczących rozkładu czasu służby, wprowadzić inny dzienny oraz tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych oraz realizować zajęcia od poniedziałku do soboty.

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod i technik dydaktycznych, nie może przekraczać 24 osób.

7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia

Sluchacze otrzymują materiały przeznaczone do analizy w ramach ćwiczeń lub dyskusji, co najmniej jeden dzień przed planowanym terminem zajęć.

Nauczyciel policyjny ma prawo zlecać słuchaczom wykonanie zadań, które będą niezbędnym uzupełnieniem zajęć programowych.

Za zgodą kierownika komórki organizacyjnej jednostki szkoleniowej realizującej dane zagadnienie nauczyciel policyjny podczas prowadzenia symulacji bądź ćwiczeń może regulować czas przerw w zajęciach w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów.

Wskazywane w programie metody i techniki realizacji zajęć są według autorów najbardziej optymalne do osiągnięcia zakładanych celów kształcenia. Prowadzący zajęcia może wybrać inną metodę i technikę, gwarantującą osiągnięcie zoperacjonalizowanych celów kształcenia.

Podczas realizacji treści kształcenia, z których wynika potrzeba nawiązywania do zasad etyki zawodowej policjanta, praw człowieka i równego traktowania, zakazu dyskryminacji, obowiązku zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym zasad komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami oraz tematyki przeciwdziałania korupcji, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądanych postaw i zachowań. Nauczyciel policyjny podczas realizacji treści kształcenia jest zobowiązany posługiwać się przykładami z praktyki policyjnej i orzecznictwa sądów i trybunałów krajowych i międzynarodowych.

Treści nauczania zawarte w I bloku zagadnieniowym, temat nr 2, zagadnienia nr 11-13 realizuje psycholog posiadający wiedzę specjalną w zakresie psychologii sądowej.

Z uwagi na umiejętnościowy i praktyczny charakter zajęć w blokach zagadnieniowych V-VI zaleca się, aby zajęcia prowadziło dwóch nauczycieli policyjnych.

W trakcie realizacji kursu słuchaczy obowiązuje ubiór ćwiczebny. Dopuszcza się wykonywanie strzelań w ubraniu cywilnym. Zaleca się, aby aktorzy (pozoranci) biorący udział w symulacjach byli w ubraniu cywilnym.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Numer bloku zagadnieniowego	Nazwa i charakterystyka bloku zagadnieniowego	System oceniania
I.	Postępowanie przygotowawcze	W bloku zagadnieniowym zaplanowano sześć zaliczeń poszczególnych tematów. Oceny z nich uzyskane stanowią oceny bieżące. Ocena okresową jest ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej ocen bieżących. Do oceny stopnia opanowania umiejętności związanych ze sporządzaniem dokumentów stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal). Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.
	W ramach bloku zagadnieniowego realizowanych jest siedemnaście tematów, ukierunkowanych na kształcenie umiejętności z zakresu czynności procesowych wykonywanych w postępowaniu przygotowawczym.	
II.	Praca operacyjna	W bloku zagadnieniowym zaplanowano dwa zaliczenia poszczególnych tematów. Oceny z nich uzyskane stanowią oceny bieżące. Ocena okresową jest ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej ocen bieżących. Do oceny stopnia opanowania umiejętności związanych ze sporządzaniem dokumentów stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal). Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.
	W ramach bloku zagadnieniowego realizowanych jest siedem tematów, ukierunkowanych na kształcenie umiejętności z zakresu pracy operacyjnej.	
III.	Proces wykrywczy wybranych przestępstw	W bloku zagadnieniowym zaplanowano pięć zaliczeń poszczególnych tematów. Oceny z nich uzyskane stanowią oceny bieżące. Ocena okresową jest ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej ocen bieżących. Do oceny stopnia opanowania umiejętności związanych ze sporządzaniem dokumentów stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal). Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.
	W ramach bloku zagadnieniowego realizowanych jest dwadzieścia tematów, ukierunkowanych na kształcenie umiejętności z zakresu prowadzenia wybranych czynności wykrywczych w ramach postępowania przygotowawczego.	
IV.	Doskonalenie umiejętności posługiwania się bronią palną	Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal). Warunkiem zaliczenia tematu jest zaliczenie wszystkich planowanych strzelań. Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.
	W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat ukierunkowany na doskonalenie umiejętności posługiwania się bronią palną.	
V.	Taktyczne i techniczne aspekty stosowane do zatrzymania niebezpiecznego przestępcy	Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem

	W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na doskonalenie umiejętności z zakresu zatrzymania niebezpiecznego przestępcy.	uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). Warunkiem zaliczenia tematu jest zaliczenie dwóch testów umiejętności. Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.
VI.	Doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy	Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).
	W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na doskonalenie umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	Warunkiem zaliczenia tematu jest opanowanie umiejętności przeprowadzania resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.

9. Forma zakończenia kursu i forma przeprowadzenia egzaminu końcowego

Kurs kończy się egzaminem końcowym. Egzamin końcowy przeprowadza wyznaczony przez kierownika jednostki szkoleniowej lub osobę przez niego upoważnioną nauczyciel policyjny lub zespół nauczycieli policyjnych.

Do egzaminu końcowego dopuszcza się słuchacza, który uzyskał zaliczenia wymagane programem.

W przypadku, gdy słuchacz nie uzyskał zaliczenia wymaganego programem wystawia się ocenę negatywną z egzaminu końcowego.

Egzamin końcowy obejmuje jedno zadanie praktyczne, sprawdzające wiedzę i umiejętności z zakresu prawa karnego i taktyki czynności wykrywczych. Zadanie praktyczne oraz klucz odpowiedzi opracowuje jednostka szkoleniowa realizująca kurs.

Do oceny zadania praktycznego przyjmuje się następującą skalę:

ocena 6	wyróżniająca	100% możliwych do uzyskania punktów
ocena 5	bardzo dobra	95%-99% możliwych do uzyskania punktów
ocena 4	dobra	90%-94% możliwych do uzyskania punktów
ocena 3	poprawna	80%-89% możliwych do uzyskania punktów
ocena 2	dopuszczająca	70%-79% możliwych do uzyskania punktów
ocena 1	niedostateczna	poniżej 70% możliwych do uzyskania punktów

Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia doskonalenia zawodowego centralnego. Świadectwo zawiera ogólny wynik nauki oraz ocenę z egzaminu końcowego.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

BLOK ZAGADNIENIOWY NR I. POSTĘPOWANIE PRZYGOTOWAWCZE

TEMAT NR 1: Wybrane przepisy części ogólnej ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm.).

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić elementy przestępstwa,
- analizować czyny zabronione pod kątem ich ustawowych znamion,
- rozróżnić stadialne i zjawiskowe formy popełnienia przestępstwa,
- określić zasady odpowiedzialności za przestępstwa w zależności od formy ich popełnienia,
- interpretować okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną oraz skutecznie wnioskować o ich stosowanie,
- dokonać kwalifikacji prawnej w przypadku wystąpienia zbiegu przestępstw, zbiegu przepisów oraz przestępstwa ciągłego,
- zinterpretować okoliczności wpływające na obostrzenie kary.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Omówienie założeń organizacyjnych kursu.	3	pogadanka	Zapoznaj słuchaczy z programem doskonalenia zawodowego centralnego, zasadami oceniania oraz zaliczania poszczególnych bloków zagadnieniowych, poprawiania ocen bieżących, a także zasadami przeprowadzenia egzaminu końcowego. Dokonaj autoprezentacji, poproś o prezentację słuchaczy.

<p>2. Pojęcie przestępstwa. 3. Ustawowe znamiona czynu zabronionego. 4. Tryby ścigania przestępstw.</p>	5	pogadanka, ćwiczenia	<p>Przypomnij pojęcie przestępstwa oraz ustawowe znamiona czynu zabronionego. Poleć słuchaczom przeprowadzenie analizy wybranych artykułów części szczególnej ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, zwanej dalej „k.k.”, pod kątem ustawowych znamion.</p> <p>Przypomnij tryby ścigania przestępstw. Przeprowadź ćwiczenia polegające na ustalaniu formy postępowania przygotowawczego i trybu ścigania. Zwróć uwagę na rolę wniosku o ściganie w sprawach o przestępstwa ścigane na wniosek, a także na możliwość cofnięcia wniosku o ściganie oraz zgody i zezwolenia na ściganie, w sprawach o przestępstwa wymagające takiej zgody lub zezwolenia.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>
<p>5. Stadialne i zjawiskowe formy popełnienia przestępstwa. 6. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną ze względu na: – brak bezprawności czynu, – brak winy.</p>	4	wykład, ćwiczenia, pogadanka	<p>Przypomnij formy popełnienia przestępstwa i okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną. Poleć słuchaczom, aby na podstawie założeń, określili stadialne i zjawiskowe formy popełnienia przestępstwa oraz okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>
<p>7. Zbieg przepisów ustawy. 8. Czyn ciągły. 9. Zbieg przestępstw.</p>	2	wykład, dyskusja, ćwiczenia	<p>Posługując się prezentacją materiałów w formie graficznej, omów instytucje: zbiegu przepisów ustawy, czynu ciągłego i zbiegu przestępstw. Omawiane treści ilustruj przykładami. Zwróć uwagę na prawno-karne konsekwencje ich wystąpienia. Podaj słuchaczom sposoby zapisywania kwalifikacji prawnej w sytuacji wystąpienia zbiegu przepisów ustawy, czynu ciągłego, zbiegu przestępstw, w tym ciągu przestępstw. Przeprowadź ćwiczenia polegające na dokonywaniu kwalifikacji prawnej w takich przypadkach.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>
<p>10. Kary i środki karne, środki kompensacyjne oraz okoliczności mające wpływ na wymiar kary. 11. Nadzwyczajne złagodzenie kary. 12. Nadzwyczajne obostrzenie kary. 13. Okoliczności mające wpływ na wymiar kary.</p>	3	wykład, dyskusja	<p>Omów pojęcie kary, środka karnego i środka kompensacyjnego. Scharakteryzuj poszczególne kary i inne środki penalne oraz instytucję dozoru elektronicznego. Wskaż na konieczność znajomości tych zagadnień przez policjanta, z uwagi na możliwość konsensualnego zakończenia postępowania przygotowawczego. Omów okoliczności wpływające na nadzwyczajne złagodzenie kary, zwracając szczególną uwagę na art. 60 k.k. Wskaż okoliczności, które wpływają na nadzwyczajne obostrzenie kary. Omów instytucję powrotu do</p>

			przestępstwa i przestępstwo o charakterze chuligańskim. Przy omawianiu art. 65 k.k., nawiąż do znamion art. 258 k.k.
14. Kwalifikowanie określonych stanów faktycznych.	2	praca w grupach, dyskusja	Poleć słuchaczom, aby na podstawie założeń, dokonali analizy określonych stanów faktycznych uwzględniających: czyn ciągły, realny i pozorny zbieg przestępstw, rzeczywisty i pozorny zbieg przepisów k.k. oraz okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary. Oceń pracę słuchaczy.
15. Zaliczenie tematu nr 1.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematu stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 2: Wprowadzenie do postępowania karnego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić zasady procesowe obowiązujące w postępowaniu karnym,
- określić tryb ścigania przestępstwa,
- określić formę prowadzenia postępowania przygotowawczego,
- określić właściwość miejscową i rzeczową jednostek organizacyjnych Policji prowadzących postępowanie przygotowawcze,
- scharakteryzować status stron w postępowaniu karnym,
- określić zakres uprawnień Policji w postępowaniu przygotowawczym,
- przedstawić przesłanki wyłączenia policjanta od prowadzenia postępowania przygotowawczego,
- wymienić czynności prokuratora i sądu w postępowaniu przygotowawczym,
- rozpoznać w postępowaniu przygotowawczym osoby, których zachowania podczas udziału w czynności procesowej mogą świadczyć o niepełnosprawności intelektualnej oraz podjąć adekwatne czynności z poszanowaniem praw i godności wobec osób, które wymagają szczególnego traktowania z uwagi na sposób funkcjonowania psychologicznego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Stadia postępowania karnego. 2. Zasady procesowe.	2	wykład, pogadanka	Przypomnij cele postępowania karnego i jego poszczególne stadia. Wskaż zasady procesowe, ze szczególnym uwzględnieniem zasad obowiązujących w postępowaniu karnym. Podkreśl znaczenie stosowania zasady informacji prawnej, domniemania niewinności, prawdy obiektywnej.
3. Cele i formy oraz organy prowadzące postępowanie przygotowawcze. 4. Właściwość miejscowa i rzeczowa jednostek organizacyjnych Policji.	3	wykład	Omawiając zadania postępowania przygotowawczego, zaakcentuj, iż zebranie, zabezpieczenie i utrwalenie dowodów dla sądu ma nastąpić w postępowaniu przygotowawczym w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zasadności wniesienia aktu oskarżenia albo innego zakończenia postępowania, jak również do przedstawienia wniosku o dopuszczenie dowodów i przeprowadzenie ich przed sądem. Podkreśl znaczenie prawidłowo przeprowadzonego postępowania przygotowawczego dla wyników całego procesu karnego, w szczególności zwróć uwagę na dowód uzyskany za pomocą czynu zabronionego (art. 168a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, zwanej dalej „k.p.k.”).

<p>5. Zakres uprawnień Policji w postępowaniu przygotowawczym.</p> <p>6. Zakres uprawnień prokuratora i sądu w postępowaniu przygotowawczym.</p>	2	wykład	<p>Omawiając zakres uprawnień Policji w postępowaniu przygotowawczym, wskaż czynności zastrzeżone dla prokuratora i sądu w postępowaniu przygotowawczym. Zwróć uwagę na przesłanki wyłączenia policjanta od prowadzenia postępowania, określone w art. 47 k.p.k.</p>
<p>7. Strony procesowe i ich status prawny.</p> <p>8. Przedstawiciele procesowi stron.</p> <p>9. Pomocnicy procesowi.</p> <p>10. Osoby obecne przy przesłuchaniu.</p>	3	wykład	<p>Omawiając strony procesowe, scharakteryzuj pojęcie zdolności procesowej i legitymacji procesowej. Wskaż obszary działania przedstawicieli i pomocników procesowych. Scharakteryzuj rolę osoby obecnej przy przesłuchaniu na podstawie art. 299a k.p.k. Omów dopuszczenie do czynności pełnomocnika dla osoby niebędącej stroną postępowania przygotowawczego (art. 87 k.p.k.).</p>
<p>11. Pojęcie niepełnosprawności intelektualnej.</p> <p>12. Wczesne rozpoznawanie symptomów behawioralnych wskazujących na niepełnosprawność intelektualną osoby uczestniczącej w postępowaniu przygotowawczym.</p> <p>13. Postępowanie policjanta wobec osoby z niepełnosprawnością intelektualną, uczestniczącej w czynnościach w postępowaniu przygotowawczym.</p>	2	wykład, pogadanka, dyskusja, analiza przypadku	<p>Scharakteryzuj pojęcie niepełnosprawności intelektualnej, omów rodzaje, przyczyny, związki z innymi zaburzeniami (np. neurologicznymi, psychicznymi, rozwojowymi, wiekiem, chorobami wieku starczego) oraz sprzężenie niepełnosprawności intelektualnej z innymi niepełnosprawnościami (mowy, słuchu, wzroku, narządu ruchu).</p> <p>Podaj definicję upośledzenia umysłowego oraz stopnie upośledzenia umysłowego według klasyfikacji Światowej Organizacji Zdrowia (ICD-X) stosowanych w ekspertyzach sędowo-psychologicznych i psychiatrycznych oraz w orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności.</p> <p>Wskaż symptomy zachowań charakterystycznych dla osób z deficytami poznawczymi oraz upośledzeniem umysłowym w stopniu: lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim.</p> <p>Przedstaw zasady postępowania z osobami z niepełnosprawnością intelektualną uczestniczącymi w różnych czynnościach procesowych w postępowaniu przygotowawczym (przyjęcie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, przesłuchanie świadka, przesłuchanie podejrzanego, zatrzymanie osoby). Omów specyfikę nawiązania kontaktu, przedstawiania pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach w postępowaniu karnym zadawania pytań i wpływu sugestii, wykonywania czynności procesowych z udziałem biegłego sądowego psychologa oraz współpracę z biegłymi innych specjalności (np.: biegłym języka migowego, biegłym lekarzem), potrzebę dokumentowania własnych obserwacji dotyczących zachowania osoby z niepełnosprawnością intelektualną w trakcie prowadzonych czynności.</p> <p>Na podstawie analizy przypadku zachowania świadka, pokrzywdzonego, podejrzanego z niepełnosprawnością intelektualną, w sprawach różnych przestępstw (np. na tle przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko</p>

			mieniu) podkreślaj znaczenie adekwatnego przygotowania teoretycznego, praktycznego, cech indywidualnych policjanta do prowadzenia tych czynności oraz konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej policjanta i praw człowieka.
--	--	--	--

TEMAT NR 3: Planowanie w pracy dochodzeniowo-śledczej.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić rodzaje planów,
- określić zasady planowania,
- rozróżnić elementy planu oraz stosować zasady konstruowania wersji zdarzenia,
- przeprowadzić analizę materiałów,
- planować czynności wykrywcze,
- sporządzić plan czynności wykrywczych w dochodzeniu.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Istota planowania, rodzaje planów. 2. Zasady planowania czynności wykrywczych oraz elementy planu. 3. Zasady konstruowania wersji zdarzenia. 4. Analiza zgromadzonych w sprawie materiałów, jako podstawa budowania wersji zdarzenia.	2	wykład	Zapoznaj słuchaczy z istotą planowania czynności w procesie wykrywczym. Wskaż zależność pomiędzy dobrym planowaniem a efektywnością procesu wykrywczego. Przedstaw słuchaczom zasady planowania w postępowaniu przygotowawczym oraz omów elementy planu. Zaakcentuj znaczenie przepływu informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach dochodzeniowo-śledczych, a komórkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach operacyjno-rozpoznawczych. Wypracuj ze słuchaczami definicję wersji zdarzenia oraz zasady jej konstruowania. Omów problem liczby wersji oraz określ możliwość ich weryfikacji.
5. Sporządzenie planu czynności wykrywczych w dochodzeniu.	2	ćwiczenia	W oparciu o założenia, poleć słuchaczom dokonanie analizy materiałów zgromadzonych w sprawie i sporządzenie planu czynności wykrywczych w dochodzeniu. Plan podlega zaliczeniu.
6. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując na ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 4: Wszczęcie, odmowa wszczęcia oraz przedłużenie czasu trwania postępowania przygotowawczego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać źródła informacji o przestępstwie,
- określić sposoby dokumentowania informacji o przestępstwie,
- określić tryb postępowania w przypadku złożenia zawiadomienia o przestępstwie przez osobę: małoletnią, pokrzywdzoną przestępstwem przeciwko wolności seksualnej, doznającą przemocy domowej, w podeszłym wieku, z niepełnosprawnościami (np. osobę głuchą, niewidomą, niemą), niewładającą językiem polskim, z zaburzeniami psychicznymi, sprawcę przestępstwa oraz w przypadku uzyskania anonimowej informacji o przestępstwie,
- zinterpretować i wyjaśnić przepisy dotyczące uprawnień i obowiązków pokrzywdzonego,
- wskazać zakres czynności w postępowaniu sprawdzającym,
- wskazać podstawę prawną i warunki odmowy wszczęcia postępowania przygotowawczego,
- zinterpretować ujemne przesłanki procesowe,
- sporządzić postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa,
- określić czynności procesowe w niezbędnym zakresie,
- omówić zasady gromadzenia dokumentów w aktach głównych i kontrolnych.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Przyjęcie informacji o przestępstwie. 2. Przyjęcie informacji o przestępstwie od osoby: <ul style="list-style-type: none"> – pokrzywdzonej przestępstwem przeciwko wolności seksualnej, – małoletniej, – doznającej przemocy domowej, – głuchej, – niemej, – niewidomej, – z zaburzeniami psychicznymi, – niewładającej językiem polskim, – w podeszłym wieku, – sprawcy przestępstwa.	4	wykład, pogadanka, pokaz	Posługując się przykładami, przypomnij źródła informacji o przestępstwie i sposoby postępowania w zależności od osoby zgłaszającej. Zwróć uwagę na sposób postępowania w przypadku zgłoszenia o przestępstwie przez osoby pokrzywdzone w wieku do 15 lat, albo przestępstwami określonymi w rozdziałach XXIII, XXV i XXVI k.k. (art. 185a-185c oraz art. 185f k.p.k.), z niepełnosprawnościami, niewładające językiem polskim, w podeszłym wieku. Podkreślaj znaczenie adekwatnego przygotowania teoretycznego, praktycznego, cech indywidualnych policjanta do prowadzenia tych czynności oraz konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej policjanta i praw człowieka, a także zasad komunikacji z osobą z niepełnosprawnością. Zaprezentuj i omów dokumentację związaną z uprawnieniami i obowiązkami policjanta w związku z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Zaprezentuj i omów dokumentację związaną z uprawnieniami i obowiązkami policjanta w związku z przeciwdziałaniem przemocy domowej:

<p>3. Uprawnienia i obowiązki pokrzywdzonego</p>			<ul style="list-style-type: none"> – formularz „Niebieska Karta – A”, – kwestionariusz szacowania ryzyka, – protokół przesłuchania w charakterze świadka osoby zgłaszającej przemoc domową, – nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (nakaz i zakaz), – zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość (zakaz zbliżania), – zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej (zakaz kontaktowania), – zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie (zakaz wstępu), – protokół czynności opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, w związku z wydaniem nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. <p>Zaakcentuj obowiązek pouczenia i wyjaśnienia przez policjanta pokrzywdzonym, pokrzywdzonym do lat 18 oraz pokrzywdzonym nieporadnym ze względu na wiek lub stan zdrowia zakresu ich uprawnień i obowiązków oraz sposobu i warunków przesłuchania. Zwróć szczególną uwagę na możliwość zastosowania środków ochrony i pomocy dla pokrzywdzonego i osób jemu najbliższych oraz dochodzenia roszczeń majątkowych w postępowaniu karnym. Zaakcentuj uprawnienia pokrzywdzonego związane z możliwością stosowania trybów konsensualnych, a także z żądaniem – już na etapie zawiadomienia o przestępstwie – udostępnienia materiałów postępowania przygotowawczego na podstawie art. 157 § 3 k.p.k. oraz z prawem wglądu w akta postępowania przygotowawczego na podstawie art. 156 § 5 k.p.k. Zaprezentuj prawidłowo sporządzony protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej.</p>
--	--	--	--

<p>4. Postępowanie sprawdzające:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zakres czynności, – dokumentowanie, – sposoby zakończenia. <p>5. Postępowanie w przypadku uzyskania przez Policję anonimowej informacji o przestępstwie.</p>	1	pogadanka	<p>Podkreśl, że postępowanie sprawdzające realizowane jest poza postępowaniem przygotowawczym i dopiero od jego wyników zależy, czy postępowanie przygotowawcze zostanie wszczęte.</p> <p>Omów zasady postępowania z uzyskanymi anonimowymi informacjami o przestępstwie.</p>
<p>6. Warunki odmowy wszczęcia postępowania przygotowawczego.</p> <p>7. Ujemne przesłanki procesowe.</p> <p>8. Czynności związane z odmową wszczęcia postępowania przygotowawczego.</p>	3	wykład, ćwiczenia	<p>Omów warunki odmowy wszczęcia postępowania przygotowawczego, ujemne przesłanki procesowe oraz czynności związane z odmową wszczęcia postępowania przygotowawczego. Poleć, w ramach nauki własnej, sporządzenie przez słuchaczy na podstawie założenia, postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia lub śledztwa wraz z uzasadnieniem.</p> <p>Postanowienie podlega zaliczeniu.</p> <p>Na podstawie założeń przeprowadź ćwiczenia polegające na prawidłowym budowaniu konkluzji odmowy wszczęcia, w oparciu o odpowiednio zastosowaną ujemną przesłankę procesową. Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
<p>9. Podstawy wszczęcia postępowania przygotowawczego.</p> <p>10. Czynności związane z wszczęciem postępowania przygotowawczego.</p> <p>11. Postępowanie w niezbędnym zakresie.</p> <p>12. Czynności związane z przedłużeniem czasu trwania postępowania przygotowawczego.</p>	1	wykład, pogadanka	<p>Przypomnij podstawy prawne, przyczyny, cel, zakres, czas i sposób przeprowadzania i dokumentowania postępowania w niezbędnym zakresie. Wskaż na podmioty uprawnione do prowadzenia tego postępowania. Scharakteryzuj nadzór prokuratora nad przebiegiem tego postępowania. Określ rodzaj spraw, w których prokurator obligatoryjnie przeprowadza czynności dowodowe lub bierze w nich udział. Przytocz treść § 169 i § 170 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. z 2025 r. poz. 753). Zinterpretuj pojęcie wypadku niecierpiącego zwłoki. Zwróć szczególną uwagę na dopuszczalność przesłuchania osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa w charakterze podejrzanego. Omów sposoby zakończenia czynności w niezbędnym zakresie. Omów podstawy prawne i faktyczne związane z przedłużeniem czasu trwania postępowania przygotowawczego. Zaprezentuj przykładowe wnioski o przedłużenie czasu trwania postępowania przygotowawczego.</p>

13. Akta postępowania przygotowawczego.	1	wykład	Omów zasady gromadzenia dokumentów w trakcie trwania postępowania przygotowawczego w aktach głównych postępowania przygotowawczego i aktach kontrolnych.
14. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.
15. Zaliczenie tematów nr 2-4.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 5: Dowody rzeczowe i dowody z dokumentów.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić porządek czynności procesowych,
- rozróżnić rodzaje dowodów,
- odróżnić źródło dowodowe od środka dowodowego,
- wskazać sposoby wprowadzania dowodów do procesu,
- określić sposoby zabezpieczania dowodów,
- omówić zasady postępowania z dowodami,
- sporządzić postanowienie o oddaleniu wniosku dowodowego,
- wskazać warunki kontroli i utrwalania treści rozmów telefonicznych.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Porządek czynności procesowych. 2. Sposoby dokumentowania czynności procesowych.	1	wykład	Omów podstawowe reguły porządkowe dla czynności procesowych, odnoszące się do wszystkich uczestników postępowania. Wskaż i scharakteryzuj sposoby utrwalania czynności procesowych w toku postępowania.
3. Dowody w procesie karnym: <ul style="list-style-type: none"> – pojęcie dowodu, – źródło dowodowe, – środek dowodowy, – przedmiot dowodzenia, – rodzaje dowodów rzeczowych i dowodów z dokumentów, – dowody prywatne, – znaczenie dowodów w procesie karnym, – zakazy dowodowe, – odpowiedzialność policjanta za niewłaściwe przechowywanie, utratę lub zniszczenie dowodu w postępowaniu karnym.	2	wykład	Podkreśl obowiązek rzetelnego zbierania i weryfikowania dowodów. Omów ogólne pojęcie zakazów dowodowych i zakazu dowodzenia, pamiętając, że zagadnienia te będą omówione w dalszej części kursu, w tematach dotyczących przeszukania, przesłuchania świadka i przesłuchania podejrzanego. Wskaż na zakazy dowodowe wynikające z art. 168a k.p.k. (dowód uzyskany za pomocą czynu zabronionego). Scharakteryzuj pojęcie dowodów prywatnych, przedstaw zasady udostępniania stronom postępowania dowodów przechowywanych w aktach postępowania przygotowawczego na podstawie art. 156 § 5 k.p.k. Omów odpowiedzialność policjanta za niewłaściwe przechowywanie, utratę, bądź zniszczenie dowodu w postępowaniu karnym.

<p>4. Wprowadzanie dowodów do procesu.</p> <p>5. Uproszczenia w postępowaniu dowodowym, wynikające z zastosowania mediacji oraz będące konsekwencją stosowania art. 335 k.p.k. i art. 325h k.p.k.</p>	3	wykład, pokaz, ćwiczenia	<p>Omów wprowadzanie do postępowania karnego dowodów z urzędu, jako przejaw oficjalności postępowania i oparcia procesu na zasadzie prawdy materialnej. Scharakteryzuj przeprowadzanie dowodów na wnioski stron oraz omów sposoby postępowania policjanta ze złożonym wnioskiem dowodowym. Zaakcentuj prawo udziału strony we wnioskowanej przez nią czynności dowodowej w toku postępowania przygotowawczego oraz po jego zakończeniu na podstawie art. 315-318 k.p.k. i art. 321 k.p.k. Omów zasady oddalania wniosków dowodowych.</p> <p>Poleć sporządzenie postanowienia o oddaleniu wniosku dowodowego.</p> <p>Omów uproszczenia dowodowe wynikające z postępowania mediacyjnego, skazania bez rozprawy, oraz ograniczenia w dochodzeniu na podstawie art. 325h k.p.k.</p> <p>Postanowienie podlega zaliczeniu.</p>
<p>6. Sposoby zabezpieczania dowodów.</p> <p>7. Zasady postępowania z dowodami i ich przechowywanie.</p> <p>8. Przekazywanie dowodów do prokuratury, sądu lub innego podmiotu.</p>	3	wykład	<p>Omów sposoby uzyskiwania dowodów oraz kryminalistycznego i procesowego ich zabezpieczania dla potrzeb postępowania karnego w zależności od rodzaju dowodu. Zwróć uwagę na znaczenie prawidłowego dokumentowania postępowania z dowodami rzeczowymi i dowodami z dokumentów. Wskaż sposoby przechowywania dowodów rzeczowych, w szczególności zwróć uwagę na broń i amunicję, dowody wartościowe, dowody ulegające szybkiemu zniszczeniu, jak również przedmioty i substancje stwarzające niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia. Omów zasady przekazywania dowodów do prokuratury, sądu, innej jednostki organizacyjnej Policji lub innego organu lub instytucji.</p>
<p>9. Kontrola i utrwalanie treści rozmów telefonicznych.</p>	1	wykład	<p>Wskaż podstawę prawną, warunki kontroli i utrwalania treści rozmów telefonicznych.</p>
<p>10. Omówienie sporządzonej dokumentacji.</p>	1	dyskusja	<p>Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.</p>

TEMAT NR 6: Biegły i pomocnicy procesowi.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować zasady i warunki powoływania biegłych,
- zinterpretować uprawnienia i obowiązki biegłego,
- wskazać sytuacje, w których konieczny jest udział biegłego,
- wskazać znaczenie dowodu z opinii biegłego,
- formułować pytania do biegłego,
- sporządzić postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Zasady i warunki powoływania biegłych. 2. Prawa i obowiązki biegłego. 3. Zmiana lub wyłączenie biegłego. 4. Znaczenie dowodu z opinii biegłego. 5. Postępowanie policjanta, w przypadku uzyskania opinii niejasnej, niepełnej, lub w przypadku uzyskania dwóch odmiennych opinii.	3	wykład	Podaj podstawę prawną powołania biegłego i omów pojęcie biegłego oraz wiadomości specjalnych. Powołując się na przykłady z praktyki i orzecznictwo sądowe, wskaż sytuacje, w których należy powołać biegłego. Podaj sposoby weryfikacji opinii biegłego. Omów jak uzyskać opinię uzupełniającą oraz postępowanie policjanta, w przypadku, gdy uzyskał dwie sprzeczne ze sobą opinie biegłych. Wskaż na możliwość udziału biegłego w czynnościach podejmowanych w trybie niecierpiącym zwłoki. Zaakcentuj koszty związane z powołaniem biegłego. Zwróć uwagę na brzmienie art. 197 k.p.k., dającego możliwość zapewnienia ochrony biegłemu, w związku z jego czynnościami. W szczególności zwróć uwagę na brzmienie art. 202 § 5 k.p.k., art. 209 § 4 k.p.k. oraz art. 393 k.p.k.
6. Postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego.	1	wykład, pokaz	Omów zasady sporządzania postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego. Podaj i omów, przy współudziale nauczyciela policyjnego z zakresu prawa i techniki kryminalistycznej, przykłady postanowień o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego.

TEMAT NR 7: Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać podstawy prawne i faktyczne zatrzymania rzeczy i przeszukania,
- omówić sposób postępowania policjanta w zależności od rodzaju dokumentu uprawniającego do zatrzymania rzeczy i przeszukania,
- wskazać zasady procesowe obowiązujące przy zatrzymaniu rzeczy i przeszukaniu,
- określić sposób postępowania z zabezpieczonymi rzeczami,
- omówić zasady taktyczne prowadzenia przeszukania pomieszczeń,
- sporządzić protokół przeszukania i wniosek o zatwierdzenie przeszukania.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Zatrzymanie rzeczy i przeszukanie.	3	wykład, pogadanka	Przypomnij warunki dopuszczalności zatrzymania rzeczy i przeszukania. Wskaż sposób postępowania policjanta w zależności od rodzaju dokumentu uprawniającego do zatrzymania rzeczy i przeszukania. Scharakteryzuj zasady procesowe obowiązujące przy zatrzymaniu rzeczy i przeszukaniu. Wskaż na zasady postępowania w przypadku przeszukania systemu informatycznego i zatrzymania danych informatycznych. Podaj sposoby dokumentowania zatrzymania rzeczy i przeszukania. Omów zasady postępowania z ujawnionymi w czasie przeszukania przedmiotami niebezpiecznymi, bronią, amunicją, środkami odurzającymi, pojazdami, przedmiotami wartościowymi oraz dokumentami zawierającymi tajemnice chronione prawem. Zaakcentuj dopuszczalność „wejścia siłowego” do pomieszczenia, omów zasady postępowania w takim przypadku.
2. Przeszukanie pomieszczeń: <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie się do przeszukania, – planowanie przeszukania, – taktyka prowadzenia przeszukania, – przeprowadzenie przeszukania.	6	symulacja, pokaz, dyskusja, ćwiczenia	Przeprowadź symulację czynności przeszukania pomieszczeń lub innych miejsc oraz czynności zatrzymania rzeczy. Podkreśl obowiązek postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej policjanta i prawami człowieka. Omów i zaprezentuj wniosek o wydanie postanowienia o zarządzeniu przeszukania. Omów i zaprezentuj wniosek o zatwierdzenie przeszukania wykonywanego w trybie art. 308 k.p.k. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu przeszukania pomieszczenia oraz wniosku o zatwierdzenie przeszukania. Dokumentacja podlega zaliczeniu.

3. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.
---	---	----------	---

TEMAT NR 8: Przesłuchanie świadka.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować rodzaje świadków oraz sposoby ich ustalania i zasady wzywania,
- omówić i wyjaśnić uprawnienia i obowiązki świadka,
- wskazać sytuacje, w których mogą być zastosowane kary porządkowe,
- scharakteryzować zakazy dowodowe,
- omówić postępowanie z przesłuchiwanymi w charakterze świadka osobami: małoletnimi, niewładającymi językiem polskim, w podeszłym wieku, chorymi, z niepełnosprawnościami (np. osobą głuchą, niewidomą, niemą), z zaburzeniami psychicznymi, rozwojowymi, zakłóceniami zdolności postrzegania lub odtwarzania przez nią spostrzeżeń, z niepełnosprawnością intelektualną, doznającymi przemocy domowej,
- scharakteryzować etapy przesłuchania świadka,
- wskazać znaczenie dowodu z zeznań świadka,
- omówić i zastosować instytucję świadka anonimowego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Sposoby ustalania i zasady wzywania świadków.	2	pogadanka	Rozróżnij rodzaje świadków oraz sposoby ustalania i wzywania świadków.
2. Uprawnienia i obowiązki świadka. 3. Zakazy dowodowe. 4. Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zakazów dowodowych.	4	wykład, pokaz	Zaakcentuj obowiązek pouczenia i wyjaśnienia przez policjanta świadkom, świadkom do lat 18 oraz świadkom nieporadnym ze względu na wiek lub stan zdrowia zakresu ich uprawnień i obowiązków oraz sposobu i warunków przesłuchania. Przy omawianiu obowiązków świadka, wskaż na konsekwencje niewywiązywania się z tych obowiązków. Omawiając katalog uprawnień i obowiązków świadka, szczególną uwagę zwróć na możliwość zastosowania środków ochrony i pomocy dla świadka i osób jemu najbliższych. Omów przepisy art. 192 i art. 192a k.p.k. Zwróć uwagę na konsekwencje prawne i procesowe nieprzestrzegania praw świadka. Rozróżnij i omów względne i bezwzględne zakazy dowodowe dotyczące świadków oraz sposób postępowania w razie wystąpienia zakazu. Zaprezentuj słuchaczom wnioski o zwolnienie świadka od obowiązku zachowania tajemnicy.

<p>5. Przesłuchanie w charakterze świadka osoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> – małoletniej, – głuchej, – niewidomej, – niewładającej językiem polskim, – w podeszłym wieku, – chorej, – z niepełnosprawnością intelektualną, – z zaburzeniami psychicznymi, rozwojowymi, zakłóceniami zdolności postrzegania lub odtwarzania przez nią spostrzeżeń, – doznającej przemocy domowej. <p>6. Przygotowanie do przesłuchania.</p> <p>7. Etapy przesłuchania.</p> <p>8. Znaczenie i ocena dowodu z zeznań świadka.</p>	4	wykład, pogadanka, pokaz	<p>Podkreśl konieczność przestrzegania zasad etyki zawodowej policjanta i praw człowieka (prawo do godności, zakaz nieludzkiego bądź poniżającego traktowania, prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego), a także zasad komunikacji z osobą z niepełnosprawnością.</p> <p>Zwróć szczególną uwagę na odmiennosć i specyfikę przesłuchania świadka, w zależności od formy postępowania przygotowawczego: osoby małoletniej, głuchej, niewidomej, niewładającej językiem polskim, w podeszłym wieku, chorej, z niepełnosprawnością intelektualną, z zaburzeniami psychicznymi, rozwojowymi, zakłóceniami zdolności postrzegania lub odtwarzania przez nią spostrzeżeń, doznającej przemocy domowej, w tym: potrzebę wytworzenia atmosfery zaufania i bezpieczeństwa, adekwatnego sposobu formułowania pytań, pomocy we właściwym zrozumieniu pouczeń o przysługujących jej prawach i obowiązkach.</p> <p>Omów specjalny tryb przesłuchania świadków w sytuacjach określonych w art. 185a-185f k.p.k.</p> <p>Omów rodzaje pytań zadawanych świadkowi i ich wpływ na przebieg oraz wynik przesłuchania, a także zapoznaj słuchaczy z metodami przesłuchania świadka. Zaprezentuj słuchaczom film dydaktyczny z przesłuchania świadka, po projekcji przeprowadź dyskusję.</p>
9. Świadek anonimowy.	1	wykład	<p>Wyjaśnij pojęcie świadka anonimowego, omów przesłanki zastosowania tej instytucji oraz scharakteryzuj zasady postępowania z osobą, która ma zeznawać jako świadek anonimowy.</p> <p>Zaakcentuj możliwość stosowania tej instytucji wobec podejrzanego, korzystającego z uprawnienia wynikającego z art. 60 § 3 k.k.</p>
10. Zaliczenie tematów nr 5-8.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 9: Przesłuchanie podejrzanego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- interpretować uprawnienia i obowiązki podejrzanego,
- wskazać przypadki obrony obowiązkowej i wyznaczenia obrońcy z urzędu,
- omówić rolę obrońcy w postępowaniu przygotowawczym, jego prawa w zakresie obrony podejrzanego, zakres dopuszczalnej aktywności procesowej oraz obowiązki policjanta w tym zakresie,
- wskazać podstawę faktyczną przedstawienia, zmiany lub uzupełnienia zarzutów,
- sporządzić postanowienie o przedstawieniu zarzutów,
- wskazać warunki dobrowolnego poddania się karze,
- omówić etapy oraz dokumentowanie przesłuchania podejrzanego,
- sporządzić protokół z przesłuchania podejrzanego,
- daktyloskopować podejrzanego,
- określić zasady rejestracji podejrzanego w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji, zwanym dalej „KSIP”,
- dokonać sprawdzenia w systemach policyjnych i pozapolicyjnych, rejestracji procesowej osoby w KSIP i uzupełnienia informacji o osobie w zbiorach danych KSIP.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uprawnienia i obowiązki podejrzanego. 2. Tryby konsensualne w procesie karnym. 3. Prawa podejrzanego związane ze stosowaniem: postępowania mediacyjnego (art. 23a k.p.k.) oraz trybów konsensualnych (art. 335 k.p.k., art. 338a k.p.k., art. 343 k.p.k., art. 387 k.p.k.). 4. Rola obrońcy w postępowaniu przygotowawczym.	4	wykład	Dokonaj rozróżnienia pomiędzy podejrzanym i osobą podejrzaną. Omów prawa i obowiązki podejrzanego i podejrzanego do lat 18. Zwróć uwagę na konsekwencje prawne i procesowe nieprzestrzegania praw podejrzanego. Przedstawiając instytucję wniosku o skazanie bez rozprawy, omów związany z tym zakres kompetencji poszczególnych organów i wskaż korzyści wynikające z zastosowania tej instytucji. Wskaż możliwości przeprowadzenia postępowania mediacyjnego między pokrzywdzonym i oskarżonym oraz konsensualnego zakończenia postępowania oraz inicjatywę uczestników i organów postępowania w tym zakresie. Wskaż przypadki, w których podejrzanemu musi mieć obrońcę oraz przypadki wyznaczania obrońcy z urzędu. Omów rolę obrońcy w postępowaniu przygotowawczym, jego prawa w zakresie obrony podejrzanego, zakres dopuszczalnej aktywności procesowej oraz obowiązki policjanta w tym zakresie. Omów prawo dostępu podejrzanego i obrońcy do materiałów postępowania przygotowawczego w jego toku i po jego zakończeniu

			(art. 156 k.p.k., art. 316–318 k.p.k., art. 321 k.p.k.). Na przykładach przedstaw sytuacje, w których należy przeprowadzić badania podejrzanego.
<p>5. Instytucja przedstawienia zarzutów w dochodzeniu i śledztwie powierzonym.</p> <p>6. Zasady konstruowania konkluzji zarzutu i redagowania kwalifikacji prawnej czynu.</p> <p>7. Zmiana lub uzupełnienie zarzutów w dochodzeniu i śledztwie powierzonym.</p>	4	<p>wykład, pokaz, ćwiczenia</p>	<p>Omów poszczególne elementy instytucji przedstawienia zarzutów. Zaprezentuj formularz KSIP Osoba – rejestracja osoby lub sprawdzenie osoby i podkreśl, iż przed przedstawieniem zarzutu należy sprawdzić osobę w policyjnych i pozapolicyjnych systemach informacyjnych. Poinformuj, że przy zmianie lub uzupełnieniu przedstawionych zarzutów dodatkowo należy uzupełnić informacje w zbiorach danych KSIP poprzez sporządzenie formularza rejestracyjnego KSIP OSOBA 1 – rejestracja procesowa osoby, z zaznaczeniem - „modyfikacja”.</p> <p>Posługując się przykładami, omów zasady konstruowania konkluzji zarzutów, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa, okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę oraz instytucji czynu ciągłego i zbiegu przepisów ustawy karnej. Zwróć uwagę na warunki zmiany lub uzupełnienia zarzutów wskazane w art. 314 k.p.k.</p> <p>W ramach ćwiczeń, poleć słuchaczom sporządzenie postanowienia o przedstawieniu zarzutów oraz uzasadnienie postanowienia. Dokumentacja podlega zaliczeniu. Zapoznaj słuchaczy z metodami przesłuchania podejrzanego.</p>
<p>8. Warunki i okoliczności wpływające na wybór metody przesłuchania podejrzanego.</p> <p>9. Taktyki obronne stosowane przez podejrzanego.</p> <p>10. Przygotowanie się do przesłuchania.</p> <p>11. Przebieg i dokumentowanie przesłuchania podejrzanego.</p> <p>12. Znaczenie i ocena wyjaśnień podejrzanego.</p>	5	<p>wykład, pogadanka, symulacja, ćwiczenia</p>	<p>Zaakcentuj konieczność przestrzegania etyki zawodowej policjanta i praw człowieka podczas przesłuchiwanie podejrzanego, a także zasad komunikacji z osobą z niepełnosprawnością. Zaprezentuj międzynarodowe wytyczne dotyczące przesłuchań i zbierania informacji, zwane „Zasadami Mendeza”, w kontekście obowiązujących regulacji prawnych.</p> <p>Omów zasady formułowania pytań, podkreślając obowiązek przestrzegania zasady swobody wypowiedzi. Wskaż na zakazy dowodowe dotyczące przesłuchania podejrzanego.</p> <p>Omów konstrukcję protokołu przesłuchania podejrzanego i zasady jego sporządzania. Przeprowadź symulację przesłuchania podejrzanego, wykorzystując wcześniej sporządzone postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu przesłuchania podejrzanego. Protokół podlega zaliczeniu.</p>
<p>13. Daktyloskopowanie podejrzanego.</p> <p>14. Pobranie materiału genetycznego od podejrzanego.</p> <p>15. Fotografowanie podejrzanego.</p>	3	<p>pogadanka, pokaz, ćwiczenia</p>	<p>Omów podstawy prawne daktyloskopowania. Przeprowadź ćwiczenia daktyloskopowania osób. Sporządzone karty daktyloskopijne podlegają zaliczeniu. Omów protokół pobrania próbek służących do uzyskania kodu genetycznego, wskaż na możliwość siłowych rozwiązań, a następnie</p>

			<p>przeprowadź pokaz pobierania próbek materiału genetycznego ze śluzówki policzków (zgodnie z zasadami zawartymi w pakiecie).</p> <p>Na podstawie pokazu poleć sporządzenie protokołu pobrania próbek służących do uzyskania kodu genetycznego. Omów zarządzenie o wprowadzeniu do zbioru danych DNA informacji o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA).</p> <p>Omów cel i zasady fotografowania podejrzanego. Wskaż możliwości wykorzystania zdjęć sygnalitycznych. Protokół podlega zaliczeniu.</p>
16. Rejestracja podejrzanego w KSIP.	4	wykład, ćwiczenia	<p>Przypomnij procedurę rejestrowania podejrzanego w zbiorach danych KSIP. Omów funkcje i budowę katalogu cech rysopisowych, cech szczególnych oraz konstrukcję i sposób wypełniania formularza rejestracyjnego KSIP OSOBA A.</p> <p>Na podstawie założenia, poleć wypełnienie formularzy rejestracyjnych: KSIP Osoba – rejestracja osoby lub sprawdzenie osoby, KSIP OSOBA 1 – rejestracja procesowa osoby i jako uzupełnienie informacji: formularze rejestracyjne KSIP OSOBA A i KSIP OSOBA B.</p> <p>Ćwiczenia realizowane są w salach informatycznych przez nauczycieli policyjnych z zakresu informatyki.</p>
17. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	<p>Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.</p>

TEMAT NR 10: Zatrzymanie osoby i środki zapobiegawcze.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać procesowe środki przymusu,
- określić podstawę prawną i faktyczną zatrzymania osoby,
- zinterpretować prawa i obowiązki osoby zatrzymanej,
- wskazać obowiązki policjanta związane z zatrzymaniem osoby,
- sporządzić protokół zatrzymania osoby,
- wymienić rodzaje środków zapobiegawczych oraz przesłanki ich stosowania,
- sporządzić wniosek o zastosowanie środka zapobiegawczego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Procesowe środki przymusu i cele ich stosowania. 2. Zatrzymanie procesowe osoby.	3	wykład, pogadanka, ćwiczenia	Wypracuj ze słuchaczami katalog procesowych środków przymusu, rozróżniając środki stosowane wobec podejrzanego i osoby podejrzanego oraz środki stosowane wobec innych uczestników postępowania (szczególnie wobec pokrzywdzonego i świadka). Powiąż podstawy prawne zatrzymania z rodzajami zatrzymania, akcentując przede wszystkim art. 244 § 1a k.p.k., art. 244 § 1b k.p.k. i art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, zwanej dalej „ustawą o Policji”. Zaakcentuj różnicę między zatrzymaniem osoby a jej ujęciem. Omów prawa osoby zatrzymanej. Wypracuj ze słuchaczami i omów katalog czynności policjanta związanych z zatrzymywaniem osoby, w tym zatrzymywaniem dynamicznym. Zwróć szczególną uwagę na zagrożenia, które mogą wystąpić po zatrzymaniu osoby i jej przemieszczaniu. Odwołując się do wiedzy słuchaczy, podkreśl obowiązek rejestracji osoby zatrzymanej w KSIP, kładąc nacisk na określenie czasu i podstawy faktycznej zatrzymania. Przypomnij procedury charakterystyczne dla zatrzymania nieletniego. W ramach ćwiczeń na podstawie założeń, poleć słuchaczom sporządzenie protokołu zatrzymania osoby. Protokół podlega zaliczeniu.
3. Czynności poprzedzające zatrzymanie.	3	pogadanka, pokaz	Wypracuj ze słuchaczami czynności związane z przygotowaniem się do zatrzymania osoby, akcentując zasady taktyczne zatrzymywania osób. Przypomnij regulacje prawne w zakresie użycia i wykorzystania środków

			przymusu bezpośredniego oraz broni palnej, stosowanych podczas zatrzymania. Omów elementy planu zatrzymania osoby.
4. Rodzaje oraz cele stosowania środków zapobiegawczych. 5. Wniosek o zastosowanie środka zapobiegawczego.	4	wykład	Omów podstawy, cele i warunki stosowania środków zapobiegawczych. Wskaż na konieczność zapoznania podejrzanego i jego obrońcy z materiałem dowodowym, na który powołuje się składający wniosek o tymczasowe aresztowanie, wskazując na istnienie w tym materiale konkretnych przesłanek do stosowania tymczasowego aresztowania. Szczególny nacisk połącz na tymczasowe aresztowanie jako jedyny środek zapobiegawczy o charakterze izolacyjnym, wskazując na organ uprawniony do wydania postanowienia w tym zakresie, czas trwania i ograniczenia w jego stosowaniu. Omów konstrukcję wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego, odwołując się do nabytych już przez słuchaczy umiejętności. Zaakcentuj konieczność wskazania w uzasadnieniu przesłanek oraz konkretnych dowodów dających podstawę do zastosowania określonego środka zapobiegawczego, a także dowodów świadczących o dużym prawdopodobieństwie popełnienia przez podejrzanego zarzucanego mu czynu. Zwróć uwagę na uprawnienie oskarżonego/podejrzanego do odszkodowania lub zadośćuczynienia w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania – art. 552 k.p.k. Szczególnie podkreśl możliwość żądania odszkodowania i zadośćuczynienia w warunkach określonych w rozdziale 58 k.p.k. Zwróć szczególną uwagę na rodzaje środków zapobiegawczych, o których stosowanie może występować Policja, np. w związku z przemocą wobec osoby wspólnie zamieszkującej.
6. Sporządzenie wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego wraz z uzasadnieniem.	1	ćwiczenia	Poleć słuchaczom, w oparciu o założenie, opracowanie wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego wraz z uzasadnieniem. Wniosek podlega zaliczeniu.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 11: Tymczasowe zajęcie mienia ruchomego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać katalog kar i środków karnych o charakterze majątkowym,
- określić podstawę prawną, warunki i cele tymczasowego zajęcia mienia ruchomego,
- posługiwać się procesowymi i operacyjno-rozpoznawczymi metodami ujawniania składników majątkowych sprawców przestępstw,
- wskazać przedmioty podlegające tymczasowemu zajęciu i sposoby ustalania składników majątkowych,
- omówić sposób postępowania z zajętymi przedmiotami,
- omówić instytucję oddania rzeczy na przechowanie,
- sporządzić protokół tymczasowego zajęcia mienia ruchomego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Tymczasowe zajęcie mienia ruchomego. 2. Zabezpieczenie majątkowe.	3	wykład, pogadanka	Wskaż cel i warunki tymczasowego zajęcia mienia ruchomego. Określ przedmioty, które podlegają zajęciu, wskazując na ograniczenia wynikające między innymi z ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 468, z późn. zm.). Zaakcentuj różnice między zabezpieczeniem majątkowym, a tymczasowym zajęciem mienia ruchomego w zakresie podmiotów wydających i realizujących decyzje, formy tych decyzji, czas ich obowiązywania i sposoby ich realizacji. Przypomnij katalog kar i środków karnych wskazując, które z nich mają charakter majątkowy. Podaj, w jakich sytuacjach i w jakim celu dokonuje się zabezpieczenia majątkowego. Omów podmioty uprawnione do wydania decyzji w tym zakresie oraz wskaż sposoby realizacji tych decyzji. Określ krąg osób, u których można dokonać zabezpieczenia majątkowego. Wskaż zasady ustanawiania zabezpieczenia majątkowego i rolę Policji w tym zakresie, poprzez odwołanie się do celów przeszukania i zatrzymania rzeczy oraz zakresu ustaleń o oskarżonym, czynionych na podstawie art. 213 k.p.k.
3. Czynności związane z tymczasowym zajęciem mienia ruchomego. 4. Wniosek o zabezpieczenie majątkowe.	3	wykład, pogadanka, dyskusja, ćwiczenia	Omów czynności Policji związane z tymczasowym zajęciem mienia ruchomego, akcentując konieczność właściwego przygotowania się do tej czynności. Wypracuj ze słuchaczami sposoby i możliwości ustalania składników majątkowych podlegających zabezpieczeniu. Przypomnij

<p>5. Czynności procesowe i metody operacyjno-rozpoznawcze mające na celu ujawnienie składników majątkowych sprawców przestępstw (Zagadnienie nie może być realizowane w formie elektronicznego kształcenia na odległość).</p>			<p>o możliwości przeprowadzenia przeszukania w celu odnalezienia przedmiotów podlegających zajęciu. Przypomnij zasady postępowania z zajęтыми przedmiotami.</p> <p>Omów konstrukcję protokołu tymczasowego zajęcia mienia ruchomego i sposób jego sporządzania. Omów elementy protokołu oddania rzeczy na przechowanie.</p> <p>Omów i wskaż zastosowanie czynności procesowych i metod operacyjno-rozpoznawczych (np. analiza kryminalna), służących ujawnianiu składników majątkowych sprawców przestępstw.</p> <p>Poleć słuchaczom, na podstawie założenia, sporządzenie wniosku o zabezpieczenie majątkowe. Wniosek podlega zaliczeniu.</p>
<p>6. Omówienie sporządzonej dokumentacji.</p>	<p>1</p>	<p>dyskusja</p>	<p>Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.</p>
<p>7. Zaliczenie tematów nr 9-11.</p>	<p>1</p>	<p>sprawdzian wiedzy</p>	<p>Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.</p>

TEMAT NR 12: Okazanie.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić cel, rodzaje i sposoby okazania osób i rzeczy,
- omówić zasady obowiązujące przy okazaniu osób, wizerunku i rzeczy,
- scharakteryzować sposób, w jaki należy przygotować i przeprowadzić okazanie osoby, wizerunku i rzeczy,
- sporządzić protokół okazania osoby i rzeczy.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Rodzaje i sposoby okazania. 2. Zasady obowiązujące przy okazaniu osób lub wizerunku. 3. Przygotowanie się do czynności okazania osoby.	2	wykład, pokaz	Wskaż podstawy prawne okazania i cel okazania. Podkreśl, iż okazanie jest szczególną formą przesłuchania. Wskaż na najczęściej występujące nieprawidłowości przy okazaniu, które wpływają na podważenie wiarygodności i wartości dowodowej tej czynności, w tym również w kontekście zakazu dowodzenia, określonego w art. 168a k.p.k. Omów sposoby dokumentowania okazania osoby. Zaprezentuj protokół okazania osoby, wskaż na elementy jego konstrukcji. Przypomnij o możliwości utrwalania przebiegu okazania za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk. Zademonstruj tablice poglądowe stosowane przy okazaniu wizerunku osoby.
4. Sposoby okazania rzeczy. 5. Zasady obowiązujące przy okazaniu rzeczy.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Omów zasady i sposoby okazania rzeczy. Zaakcentuj konieczność przygotowania się do takiego okazania. Zaprezentuj protokół okazania rzeczy i wskaż istotne elementy jego konstrukcji. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu z tego okazania. Protokół podlega zaliczeniu.
6. Okazanie osoby.	2	symulacja, ćwiczenia	Przeprowadź zajęcia symulacyjne okazania osoby. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu okazania. Protokół podlega zaliczeniu.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 13: Weryfikacja zeznań i wyjaśnień.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić cele i warunki przeprowadzenia konfrontacji,
- omówić zasady przeprowadzenia konfrontacji,
- wskazać okoliczności uzasadniające przeprowadzenie eksperymentu procesowego,
- wskazać znaczenie procesowe konfrontacji i eksperymentu procesowego,
- przeprowadzić konfrontację i eksperyment procesowy.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Pojęcie oraz rodzaje konfrontacji. 2. Warunki przeprowadzenia konfrontacji. 3. Zasady procesowe i taktyczne przeprowadzenia konfrontacji.	2	wykład, pokaz	Podaj podstawy prawne oraz wyjaśnij, na czym polega konfrontacja. Omów warunki i zasady przeprowadzania konfrontacji. Wskaż potrzebę zaplanowania tej czynności, w szczególności sformułowania pytań. Przedstaw znaczenie procesowe tej czynności oraz możliwości wykorzystania wyników w postępowaniu przygotowawczym. Przeprowadź pokaz konfrontacji albo zaprezentuj film dydaktyczny. Wskaż zasady dokumentowania tej czynności.
4. Eksperyment procesowy.	2	wykład	Informacyjnie podaj podstawę prawną i okoliczności uzasadniające przeprowadzenie eksperymentu procesowego oraz znaczenie procesowe tej czynności.

TEMAT NR 14: Zawieszenie i podjęcie zawieszzonego postępowania przygotowawczego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić podstawy zawieszenia postępowania przygotowawczego,
- wskazać czynności poprzedzające zawieszenie postępowania przygotowawczego,
- sporządzić postanowienie o zawieszeniu postępowania przygotowawczego oraz dokonać rejestracji w zbiorach danych KSIP,
- omówić czynności związane z podjęciem postępowania przygotowawczego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Podstawa prawna i faktyczna zawieszenia postępowania przygotowawczego. 2. Czynności związane z zawieszeniem postępowania przygotowawczego. 3. Postanowienie o zawieszeniu postępowania przygotowawczego.	2	wykład, ćwiczenia	Omów warunki wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania przygotowawczego. Podkreśl konieczność wykonania wszystkich możliwych czynności procesowych, ustalenia i udokumentowania przyczyny zawieszenia. Wskaż czynności poprzedzające oraz związane z zawieszeniem postępowania przygotowawczego. Zaprezentuj postanowienie o zawieszeniu postępowania przygotowawczego. Zwróć uwagę na konieczność wypełnienia formularzy rejestracyjnych KSIP Postępowanie, KSIP Osoba 1.2 i ewentualne uzupełnienie informacji w zakresie zarejestrowanego przestępstwa przez sporządzenie formularza rejestracyjnego KSIP Przystępstwa. Zwróć uwagę na możliwość poszukiwania oskarżonego/podejrzanego w trybie art. 278 k.p.k. i art. 279 k.p.k. (ustalenie miejsca pobytu, list gończy). Przedstaw czynności, które można wykonać w trakcie zawieszzonego postępowania przygotowawczego. Przeprowadź ćwiczenia polegające na sporządzaniu postanowienia o zawieszeniu postępowania przygotowawczego oraz wypełnieniu formularzy rejestracyjnych KSIP Postępowanie, KSIP Osoba 1.2 i ewentualne uzupełnienie informacji w zakresie zarejestrowanego przestępstwa przez sporządzenie formularza rejestracyjnego KSIP Przystępstwa. Postanowienie podlega zaliczeniu.
4. Podstawa prawna i faktyczna podjęcia zawieszzonego postępowania przygotowawczego.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Wskaz podstawę prawną i faktyczną podjęcia zawieszzonego postępowania przygotowawczego. Zaprezentuj wniosek o podjęcie zawieszzonego postępowania przygotowawczego oraz formularz rejestracyjny KSIP Postępowanie dotyczący podjęcia postępowania.

<p>5. Czynności związane z podjęciem zawieszono postępowania przygotowawczego.</p> <p>6. Wniosek o podjęcie zawieszono postępowania przygotowawczego.</p>			<p>Przeprowadź ćwiczenia polegające na sporządzaniu wniosku o podjęcie zawieszono postępowania przygotowawczego oraz wypełnieniu formularza rejestracyjnego KSIP Postępowanie dotyczące podjęcia postępowania.</p> <p>Wniosek podlega zaliczeniu.</p>
<p>7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.</p>	<p>1</p>	<p>dyskusja</p>	<p>Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.</p>

TEMAT NR 15: Połączenie postępowań przygotowawczych, wyłączenie materiałów do odrębnego prowadzenia. Przekazanie postępowania przygotowawczego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić przyczyny uzasadniające łączenie postępowań przygotowawczych oraz wyłączenie materiałów do odrębnego prowadzenia,
- omówić zasady obowiązujące przy połączeniu postępowań przygotowawczych i wyłączeniu materiałów do odrębnego prowadzenia,
- sporządzić postanowienie o połączeniu dochodzeń oraz postanowienie o wyłączeniu materiałów do odrębnego prowadzenia.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Połączenie postępowań przygotowawczych. 2. Postanowienie o połączeniu dochodzeń.	2	wykład, ćwiczenia	Podaj podstawę prawną łączenia postępowań przygotowawczych. Przedstaw sytuacje uzasadniające łączenie postępowań przygotowawczych oraz zasady obowiązujące przy połączeniu. Zaakcentuj korzyści procesowe płynące z takiej decyzji. Wypracuj ze słuchaczami czynności związane z połączeniem postępowań przygotowawczych. Omów elementy konstrukcji postanowienia o połączeniu dochodzeń. Przeprowadź ćwiczenia polegające na sporządzeniu postanowienia o połączeniu dochodzeń. Postanowienie podlega zaliczeniu.
3. Wyłączenie materiałów postępowania przygotowawczego do odrębnego prowadzenia. 4. Postanowienie o wyłączeniu materiałów do odrębnego prowadzenia.	2	wykład, ćwiczenia	Podaj podstawę prawną wyłączenia materiałów do odrębnego prowadzenia. Omów okoliczności powodujące konieczność wyłączenia materiałów w celu prowadzenia odrębnego postępowania. Wypracuj ze słuchaczami katalog czynności związanych z formalną i techniczną realizacją decyzji o wyłączeniu materiałów do odrębnego prowadzenia. Omów elementy konstrukcji postanowienia o wyłączeniu materiałów do odrębnego prowadzenia. Przeprowadź ćwiczenia polegające na sporządzeniu postanowienia o wyłączeniu materiałów do odrębnego prowadzenia. Postanowienie podlega zaliczeniu.
5. Przekazanie postępowania przygotowawczego.	1	wykład	Zapoznaj słuchaczy z sytuacjami uzasadniającymi przekazanie postępowania przygotowawczego oraz czynnościami, jakie należy w związku z tym wykonać. Przypomnij o obowiązku wypełnienia formularzy wykorzystywanych do wykonywania operacji przetwarzania informacji w KSIP – formularz KSIP Przekazanie (przejęcie).

6. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.
7. Zaliczenie tematów nr 12-15.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 16: Umorzenie postępowania przygotowawczego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić podstawy uzasadniające umorzenie postępowania przygotowawczego,
- wskazać organy uprawnione do podjęcia decyzji o umorzeniu postępowania przygotowawczego,
- sporządzić postanowienie o umorzeniu śledztwa wraz z uzasadnieniem,
- wypełnić formularz rejestracyjny KSIP Postępowanie oraz uzupełnić informacje w zakresie przestępstwa (czynu) poprzez sporządzenie formularza rejestracyjnego KSIP Przestępstwa,
- określić okoliczności uzasadniające podjęcie oraz wznowienie umorzonego postępowania przygotowawczego,
- sporządzić wniosek o podjęcie lub wznowienie umorzonego postępowania przygotowawczego,
- określić sposób postępowania przy umorzeniu dochodzenia z powodu niewykrycia sprawcy przestępstwa i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw (umorzenie dochodzenia i wpisanie sprawy do rejestru przestępstw).

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Umorzenie postępowania przygotowawczego. 2. Umorzenie dochodzenia i wpisanie sprawy do rejestru przestępstw. 3. Organy uprawnione do podjęcia decyzji o umorzeniu postępowania przygotowawczego.	2	wykład, pogadanka	Wskaż podstawy prawne oraz przesłanki uzasadniające umorzenie postępowania przygotowawczego. Zasygnalizuj możliwość częściowego umorzenia postępowania przygotowawczego z przyczyn przedmiotowych lub podmiotowych. Zapoznaj słuchaczy z podstawą prawną i warunkami umorzenia dochodzenia z powodu niewykrycia sprawcy przestępstwa i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw (umorzenie dochodzenia i wpisanie sprawy do rejestru przestępstw).
4. Czynności związane z umorzeniem postępowania przygotowawczego. 5. Postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego. 6. Rejestracja statystyczna związana z umorzeniem postępowania przygotowawczego.	2	wykład, ćwiczenia	Zwróć uwagę na sposób postępowania i prowadzenia procesu wykrywczego po umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw. Omów zasady postępowania z dowodami rzeczowymi w przypadku umorzenia postępowania przygotowawczego. Przypomnij o konieczności wypełnienia formularzy rejestracyjnych KSIP (formularz KSIP Postępowanie) i zasadach ich wypełniania. Zaprezentuj przykładowe postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego.

			<p>Poleć, w ramach nauki własnej, sporządzenie przez słuchaczy na podstawie założeń, postanowienia o umorzeniu dochodzenia wraz z uzasadnieniem. Postanowienie podlega zaliczeniu.</p> <p>Na podstawie założeń przeprowadź ćwiczenia polegające na prawidłowym budowaniu konkluzji postanowienia o umorzeniu dochodzenia, w oparciu o odpowiednio zastosowaną podstawę prawną i faktyczną.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>
<p>7. Podjęcie oraz wznowienie umorzonego postępowania przygotowawczego.</p> <p>8. Podjęcie umorzonego dochodzenia wpisanego do rejestru przestępstw.</p> <p>9. Czynności związane z podjęciem oraz wznowieniem umorzonego postępowania przygotowawczego.</p> <p>10. Uchylenie postanowienia o umorzeniu postępowania.</p>	2	wykład, pokaz	<p>Wskaż podstawy prawne oraz okoliczności uzasadniające podjęcie oraz wznowienie umorzonego postępowania, zwracając uwagę na organy procesowe uprawnione w tym zakresie. Omów podstawy i sposób podjęcia dochodzenia umorzonego i wpisanego do rejestru przestępstw.</p> <p>Wskaż rolę i zakres czynności policjanta związanych z podjęciem oraz wznowieniem umorzonego postępowania przygotowawczego. Zaprezentuj wnioski o podjęcie oraz wznowienie umorzonego postępowania. Zaprezentuj postanowienie o podjęciu na nowo dochodzenia umorzonego i wpisanego do rejestru przestępstw. Zwróć uwagę na możliwości uchylecia postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego.</p>
11. Wniosek o podjęcie lub wznowienie umorzonego postępowania przygotowawczego.	1	ćwiczenia	Przeprowadź ćwiczenia polegające na sporządzeniu wniosku o podjęcie lub wznowienie umorzonego postępowania przygotowawczego oraz wypełnieniu formularza rejestracyjnego KSIP Postępowanie. Wniosek podlega zaliczeniu.
12. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 17: Zamknięcie postępowania przygotowawczego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać okoliczności uzasadniające zamknięcie postępowania przygotowawczego,
- określić czynności związane z zamknięciem postępowania przygotowawczego,
- wypełnić formularze w zbiorach danych KSIP poprzez sporządzenie formularza rejestracyjnego KSIP Postępowanie,
- omówić zasady rozliczania wydatków w postępowaniu przygotowawczym,
- wskazać przesłanki warunkowego umorzenia postępowania przygotowawczego,
- sporządzić akt oskarżenia,
- wymienić czynności wykonywane przez Policję w postępowaniu jurysdykcyjnym,
- wymienić czynności związane z rejestracją w zbiorach danych KSIP w związku z zakończeniem postępowania przygotowawczego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
<ol style="list-style-type: none"> 1. Czynności związane z zamknięciem postępowania przygotowawczego. 2. Prawa pokrzywdzonego i podejrzanego związane z zamknięciem postępowania przygotowawczego. 3. Czynności związane z rejestracją w zbiorach danych KSIP – zakończenie postępowania przygotowawczego.	6	wykład, pokaz, ćwiczenia	<p>Wskaż podstawy prawne oraz okoliczności uzasadniające zamknięcie postępowania przygotowawczego oraz czynności policjanta poprzedzające wydanie tej decyzji, w zależności od formy postępowania przygotowawczego. Zaakcentuj obowiązki prowadzącego postępowanie przygotowawcze, wynikające z realizacji praw podejrzanego i jego obrońcy oraz praw pokrzywdzonego i jego pełnomocnika, związanych z zamknięciem postępowania przygotowawczego. Zwróć uwagę na techniczne przygotowanie akt do zapoznania podejrzanego, pokrzywdzonego, obrońcy lub pełnomocnika z materiałami postępowania. Przeprowadź pokaz czynności zapoznania podejrzanego lub pokrzywdzonego z materiałami postępowania przygotowawczego. Zaprezentuj protokół zapoznania z materiałami postępowania.</p> <p>Zwróć uwagę na możliwość składania przez strony postępowania i ich przedstawicieli wniosku o uzupełnienie materiału dowodowego, który ma być przekazany sądowi wraz z aktem oskarżenia o określone dokumenty zawarte w aktach sprawy.</p> <p>Wskaż na możliwość oddalania takich wniosków na podstawie art. 321 § 6 k.p.k.</p>

			Przypomnij sytuacje, w których konieczne jest wydanie postanowienia o zamknięciu postępowania. Zaprezentuj przykładowe postanowienie o zamknięciu postępowania przygotowawczego. Omów zakończenie postępowania przygotowawczego w zbiorach danych KSIP w zależności od wyniku jego zakończenia, ze szczególnym uwzględnieniem danych statystycznych przekazywanych zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1799, z późn. zm.). Zaprezentuj sposób wypełniania formularzy rejestracyjnych KSIP Postępowanie, KSIP Osoba 1.2.
4. Zasady rozliczania wydatków w postępowaniu przygotowawczym. 5. Przekazanie akt kontrolnych do archiwum.	1	wykład	Zapoznaj słuchaczy z zasadami rozliczania wydatków w postępowaniu przygotowawczym. Omów zasady przekazywania akt kontrolnych do archiwum.
6. Warunkowe umorzenie postępowania przygotowawczego.	1	wykład	Omów okoliczności umożliwiające warunkowe umorzenie postępowania przygotowawczego oraz wskaż kompetencje poszczególnych organów w tym zakresie.
7. Akt oskarżenia. 8. Czynności wykonywane przez Policję w postępowaniu jurysdykcyjnym.	3	wykład, pokaz, ćwiczenia	Zapoznaj słuchaczy z sytuacjami, w których Policja upoważniona jest do sporządzenia aktu oskarżenia. Zwróć uwagę na art. 335 § 1 k.p.k., uprawniający prokuratora do wystąpienia do sądu z wnioskiem o skazanie bez rozprawy i bez aktu oskarżenia. Zwróć uwagę na brzmienie art. 334 k.p.k. Przedstaw przykładowy akt oskarżenia, wskazując jego elementy. Przeprowadź ćwiczenia polegające na sporządzeniu aktu oskarżenia w oparciu o założenia. Akt oskarżenia podlega zaliczeniu.
9. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując na ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.
10. Zaliczenie tematów nr 16-17.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą. Dokonaj zaliczenia bloku zagadnieniowego nr I, wystawiając słuchaczom ocenę okresową wynikającą ze średniej arytmetycznej ocen bieżących.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR II. PRACA OPERACYJNA (Blok zagadnieniowy nie może być realizowane w formie elektronicznego kształcenia na odległość).

TEMAT NR 1: Wprowadzenie do pracy operacyjnej.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie, istotę i podstawy prawne prowadzenia pracy operacyjnej,
- wskazać cele pracy operacyjnej,
- określić zasady pracy operacyjnej,
- określić formy i metody pracy operacyjnej,
- określić sposoby dokumentowania pracy operacyjnej,
- określić zasady ochrony informacji niejawnych oraz tryb ich udostępniania w pracy operacyjnej.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Wstęp do pracy operacyjnej.	1	pogadanka	W nawiązaniu do wiedzy nabytej w ramach szkolenia zawodowego podstawowego, przypomnij podstawy prawne pracy operacyjnej. Zdefiniuj podstawowe pojęcia z zakresu pracy operacyjnej. Omów cele i zasady pracy operacyjnej.
2. Formy pracy operacyjnej. 3. Metody pracy operacyjnej.	2	dyskusja	Wymień formy i metody pracy operacyjnej. W oparciu o własne doświadczenia, słuchacze wskażą przykłady wykorzystania wybranych metod w prowadzonych formach pracy operacyjnej.
4. Dokumentowanie pracy operacyjnej. 5. Znaczenie ochrony informacji niejawnych oraz tryb ich udostępniania w pracy operacyjnej.	2	pogadanka	Omów zasady i formy dokumentowania obowiązujące w pracy operacyjnej. Zwróć szczególną uwagę na źródła pochodzenia informacji operacyjnej i znaczenie ich ochrony, odwołując się do stosownych aktów prawnych. Omów zasady ochrony informacji niejawnych oraz tryb ich udostępniania.

TEMAT NR 2: Formy pracy operacyjnej.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić i rozróżnić cele operacyjnego sprawdzenia, operacyjnego rozpoznania, rozpracowania operacyjnego i poszukiwania osób,
- wykorzystać efekty z form pracy operacyjnej w postępowaniu przygotowawczym.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Operacyjne sprawdzenie, operacyjne rozpoznanie, rozpracowanie operacyjne i poszukiwanie osób.	1	pogadanka	Wymień formy pracy operacyjnej. Scharakteryzuj pojęcia: operacyjne sprawdzenie, operacyjne rozpoznanie, rozpracowanie operacyjne i poszukiwanie osób.
2. Wykorzystanie materiałów zgromadzonych w operacyjnym sprawdzeniu, operacyjnym rozpoznaniu, rozpracowaniu operacyjnym.	2	wykład, pogadanka	W oparciu o przykłady, opisz sposoby nadawania charakteru procesowego materiałom operacyjnym uzyskanym w toku prowadzonych form pracy operacyjnej.
3. Zaliczenie tematów nr 1-2.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 3: Wywiad operacyjny.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie, istotę i cele wywiadu operacyjnego oraz wywiadu środowiskowego,
- określić zasady przygotowania się do przeprowadzenia wywiadu operacyjnego,
- wykorzystać wyniki uzyskane w ramach wywiadu operacyjnego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wywiad jako metoda pracy operacyjnej. 2. Przygotowanie do przeprowadzenia wywiadu operacyjnego. 3. Taktyka przeprowadzenia wywiadu operacyjnego. 4. Dokumentowanie i wykorzystanie wyników wywiadu operacyjnego.	2	wykład	<p>Przypomnij pojęcie, cele, zakres przedmiotowy, źródła informacji, podstawy prawne wywiadu środowiskowego i wywiadu operacyjnego. Wskaż różnice pomiędzy wywiadami prowadzonymi dla celów procesowych i operacyjnych. Omów, na czym polega przygotowanie się do przeprowadzenia wywiadu operacyjnego z osobą.</p> <p>Podaj podstawy budowania „legandy” podczas zdobywania informacji w ramach prowadzonego wywiadu operacyjnego. Przedstaw taktykę przeprowadzania wywiadu operacyjnego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na sposób komunikowania się z rozmówcą, umiejętność słuchania i zachowania konspiracji przez prowadzącego wywiad.</p> <p>Wskaż sposoby dokumentowania wywiadu operacyjnego oraz omów sposoby wykorzystania wyników wywiadu operacyjnego.</p>

TEMAT NR 4: Obserwacja doraźna.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie, istotę i cele obserwacji,
- przygotować się do prowadzenia obserwacji doraźnej,
- wykorzystać wyniki uzyskane w toku obserwacji.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Obserwacja jako metoda pracy operacyjnej. 2. Przygotowanie obserwacji doraźnej. 3. Taktyka prowadzenia obserwacji doraźnej. 4. Dokumentowanie i wykorzystanie wyników obserwacji doraźnej.	2	wykład	Przypomnij pojęcie i cele oraz rodzaje obserwacji. Omów przygotowanie się policjanta do przeprowadzenia obserwacji. Podkreśl konieczność sprawdzenia podmiotu obserwacji w Policyjnym Systemie Informacyjnym, zwanym dalej „PSI”. Omów taktykę prowadzenia obserwacji doraźnej. Zwróć szczególną uwagę na „samokontrolę” i „kontrobservację”, stosowaną przez osoby poddane obserwacji. Wskaż sposoby dokumentowania przeprowadzonej obserwacji doraźnej oraz omów sposób wykorzystania wyników obserwacji doraźnej.

TEMAT NR 5: Analiza kryminalna.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie i cel stosowania analizy kryminalnej,
- stosować zasady obowiązujące podczas wypełniania meldunku informacyjnego,
- wykorzystać uzyskane wyniki z analizy kryminalnej,
- stosować procedury zlecenia przeprowadzenia analizy kryminalnej.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Analiza kryminalna jako metoda pracy operacyjnej.	1	wykład	Wyjaśnij pojęcie analizy kryminalnej, ze zwróceniem uwagi na ustalanie powiązań między informacjami. Przedstaw rodzaje i formy analizy kryminalnej i wskaż różnice między ich celami. Przedstaw i omów elementy cyklu analitycznego: łączenie danych, odczytanie danych, tworzenie przesłanek, tworzenie hipotez, prezentacja wyników – proces ten przedstaw na przykładzie.
2. Źródła informacji wykorzystywane w analizie kryminalnej. 3. Wykorzystanie analizy kryminalnej. 4. Procedura zlecenia przeprowadzenia analizy kryminalnej.	2	pogadanka, ćwiczenia	Przedstaw rodzaje źródeł informacji z podziałem na osobowe i nieosobowe źródła informacji. Omów systemy wykorzystywane w analizie kryminalnej ze zwróceniem uwagi na ich podzbiory tematyczne oraz inne źródła informacji. Wykorzystując doświadczenie słuchaczy i wiedzę dotychczas nabytą, przypomnij sposób wypełnienia meldunku informacyjnego. Przedstaw możliwości wykorzystania analizy kryminalnej jako narzędzia wspomagającego proces wykrywczy i zapoznaj słuchaczy z przykładami efektów pracy analityka kryminalnego.

TEMAT NR 6: Osoby udzielające pomocy Policji.

CELE: Po zrealizowaniu tematu, słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować kategorie osób udzielających pomocy Policji,
- scharakteryzować zasady współpracy i wynagradzania osobowych źródeł informacji, zwanych dalej „OZI”,
- wskazać sposoby sprawdzania i wykorzystania informacji uzyskanych od OZI,
- sporządzić meldunek informacyjny.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kategorie osób udzielających pomocy Policji. 2. Zasady współpracy i wynagradzania OZI. 3. Zasady dokumentowania informacji uzyskanej od OZI. 4. Sposoby sprawdzania i wykorzystania informacji uzyskanych od OZI.	2	wykład, pogadanka	Wyjaśnij pojęcie osób udzielających pomocy Policji. Wskaż motywy, którymi mogą kierować się osoby przekazujące informacje Policji. Określ zasady współpracy i wynagradzania OZI koncentrując się na osobie informującej. Przedstaw sposoby dokumentowania uzyskanej informacji oraz jej sprawdzenia i wykorzystania. Zwróć szczególną uwagę na konieczność uzyskania informacji pełnej i wszechstronnej, a także ustalenia osób, które mogą ją potwierdzić lub zweryfikować. Odwołując się do wiedzy słuchaczy, akcentuj aspekty prawne ochrony źródeł informacji. Omów zasady wykorzystywania funduszu operacyjnego związane z wynagradzaniem OZI.
5. Uzyskiwanie, gromadzenie, dokumentowanie i wykorzystanie informacji uzyskanych od OZI.	3	pokaz, ćwiczenia pismenne	Przeprowadź symulację ze spotkania z osoba informującą, wskaż na popełnione błędy i taktykę prowadzenia rozmowy (komunikacja werbalna i pozawerbalna). Poleć sporządzenie meldunku informacyjnego. Meldunek podlega zaliczeniu. W zajęciach współuczestniczy psycholog, który dokonuje oceny komunikacji interpersonalnej w rozmowie z OZI.
6. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując na ewentualne błędy. Ocen pracę słuchaczy.

TEMAT NR 7: Kontrola operacyjna.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie i cele kontroli operacyjnej,
- interpretować podstawy prawne kontroli operacyjnej,
- rozróżnić rodzaje kontroli operacyjnej,
- wskazać sposoby postępowania z materiałami uzyskanymi w wyniku kontroli operacyjnej.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kontrola operacyjna jako metoda pracy operacyjnej. 2. Wykorzystanie w postępowaniu przygotowawczym materiałów uzyskanych podczas kontroli operacyjnej.	2	wykład, pogadanka, pokaz	Omów podstawy prawne, istotę, pojęcie, rodzaje i cele kontroli operacyjnej, a także tryby jej zarządzenia. W oparciu o przykłady, wskaż na znaczenie kontroli operacyjnej w procesie wykrywczym oraz sposób wykorzystania materiałów uzyskanych w trakcie jej prowadzenia.
3. Zaliczenie tematów nr 3-7.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą. Dokonaj zaliczenia bloku zagadnieniowego nr II, wystawiając słuchaczom ocenę okresową wynikającą ze średniej arytmetycznej ocen bieżących.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR III. PROCES WYKRYWCZY WYBRANYCH PRZESTĘPSTW

TEMAT NR 1: Wykorzystanie informatyki w pracy dochodzeniowo-śledczej.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać uprawnienia Policji w zakresie gromadzenia i przetwarzania informacji,
- wprowadzić do zbiorów danych KSIP informacje dotyczące osoby, pojazdu, dokumentu, rzeczy, wydarzenia, przestępstwa i postępowania oraz uzupełnić te informacje wraz z rozwojem postępowania przygotowawczego,
- wprowadzić dane do Elektronicznego Rejestru Czynności Dochodzeniowo-Śledczych, zwanego dalej „ERCDS”,
- gromadzić i przetwarzać informacje o sprawcach przestępstw pochodzące z policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów danych,
- gromadzić i przetwarzać informacje w zakresie danych osobowych, tworzenie tablic poglądowych,
- wykorzystywać policyjne i pozapolicyjne zbiory danych do ujawniania majątku osób podejrzanych o popełnienie przestępstw, na potrzeby tymczasowego zajęcia mienia ruchomego i zabezpieczenia majątkowego,
- wykorzystywać oprogramowanie do przetwarzania i wizualizacji danych retencyjnych,
- stosować procedury postępowania w przypadku odnalezienia osób i przedmiotów na skutek wglądu do danych Systemu Informacyjnego Schengen, zwanego dalej „SIS”,
- wskazać procedury przetwarzania danych w SIS w odniesieniu do wpisów z art. 32 ust. 1 lit. a lub b oraz art. 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, zmiany i uchylecia decyzji Rady 2007/533/WSiSW oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1986/2006 i decyzji Komisji 2010/261/UE (Dz. Urz. UE L 312 z 07.12.2018 r., str. 56, z późn. zm.), w tym wypełniać obowiązkowe formularze do komunikacji z biurem SIRENE.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Eksploatacja policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów danych, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – KSIP, – SIS oraz Wizowy System Informacyjny (VIS), – System Informacyjny Europol, – System Informacyjny Interpol, – ERCDS,	9	wykład, pogadanka	Przypomnij uprawnienia Policji do gromadzenia informacji i ich wykorzystywania, zwłaszcza w zakresie wpływającym na pracę dochodzeniowo-śledczą. Wspomnij o ochronie danych osobowych. Wskaż czynności służbowe, zwłaszcza z zakresu pracy dochodzeniowo-śledczej, podczas wykonywania których policjant powinien wykorzystywać uzyskane informacje z policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów danych. Przedstaw rodzaje zbiorów danych znajdujących się w KSIP, a także wskaż, jakie informacje znajdują się w poszczególnych zbiorach, omów ich zawartość i możliwości wykorzystania. Zwróć uwagę na jakość,

<ul style="list-style-type: none"> – Krajowe Centrum Informacji Kryminalnych, zwane dalej „KCIK”, – Kartoteka Miejsc – zasób Systemu Informacji Operacyjnych II, zwanego dalej „SIO II”, – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, zwana dalej „CEPiK”, – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności, zwany dalej „PESEL”, – Centralna Baza Danych Osób Pozbawionych Wolności – Noe.NET. <p>2. Wykorzystanie w pracy wykrywczej informacji zgromadzonych w policyjnych i pozapolicyjnych zbiorach danych.</p> <p>3. Wykorzystanie Policyjnego Rejestru Imprez Masowych, zwanego dalej „PRIM”, w czynnościach dochodzeniowo-śledczych i w ustalaniu sprawców zakłócających porządek publiczny na imprezach masowych.</p> <p>4. Gromadzenie i przetwarzanie informacji w zakresie danych osobowych, tworzenie tablic poglądowych.</p> <p>5. Wykorzystanie policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów danych do ujawniania majątku osób podejrzanych o popełnienie przestępstw, na potrzeby tymczasowego zajęcia mienia ruchomego i zabezpieczenia majątkowego.</p>			<p>kompletność i terminowość wprowadzania danych do zbiorów danych. Zapoznaj z funkcjonowaniem ERCDS. Scharakteryzuj poszczególne zakładki w urządzeniach ewidencyjnych w ERCDS, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rejestrację postępowań sprawdzających, postępowań przygotowawczych, dowodów rzeczowych oraz kosztów postępowania. Wskaż na możliwości filtrowania katalogu przestępstw z 7 podstawowych kategorii razem, omów możliwość szybkiego filtrowania postępowań, w których występują osoby podejrzane.</p> <p>Zwróć uwagę na możliwość szybkiego filtrowania postępowań według czasu trwania (konkretne wskazanie z oznaczeniem w kolorze). Przedstaw szybkie wyszukanie interesującego nas postępowania według jego opisu na podstawie „słowa klucz” – wyszukiwanie postępowań przygotowawczych prowadzonych przez danego referenta w danej jednostce organizacyjnej Policji, omów szybkie wyszukanie zastosowanych środków zapobiegawczych w danym postępowaniu, przedstaw wyszukanie powołanych biegłych w danym postępowaniu, przedstaw możliwość wykonania na poziomie na poziomie różnych jednostek organizacyjnych Policji analiz według różnych kryteriów.</p> <p>Przedstaw możliwości wykorzystania informacji znajdujących się w KCIK, CEPiK, PESEL i Centralnej Bazie Danych Osób Pozbawionych Wolności – Noe.NET.</p> <p>Omów cel utworzenia oraz zasady funkcjonowania w SIO II zasobu SIO II „Kartoteka Miejsc”.</p> <p>Scharakteryzuj kategorie osób podlegających rejestracji w PRIM. Scharakteryzuj kategorie osób podlegających rejestracji w KSIP w zakresie danych SIS.</p>
<p>6. Praktyczne wykorzystanie KSIP pod kątem czynności dochodzeniowo-śledczych (rejestracja w zbiorach danych):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Fakt, – Osoba, – Rzecz, 	37	pokaz, ćwiczenia	<p>Sprawdź i ugruntuj wiedzę i umiejętności wyniesione przez słuchaczy ze szkolenia zawodowego podstawowego w zakresie dokonywania sprawdzeń w zbiorach danych KSIP. Zinterpretuj wyniki sprawdzeń, zwracając uwagę na związek uzyskanej informacji z dalszym działaniem policjanta oraz na konsekwencje, jakie mogą wystąpić w przypadku niewłaściwej interpretacji wyniku sprawdzeń w zbiorach danych KSIP. Sprawdzaj sposób zrozumienia przez słuchaczy przekazywanej wiedzy. Powiąż omawiane kwestie</p>

<p>– Podmiot.</p> <p>7. Praktyczne wykorzystanie ERCDS pod kątem czynności realizowanych w systemie oraz rejestracja nakazu i zakazu, zakazu zbliżania, zakazu kontaktowania lub zakazu wstępu wydawanych wobec osoby stosującej przemoc domową.</p>			<p>z informacjami uzyskanymi przez słuchaczy w trakcie zajęć z pracy dochodzeniowo-śledczej. Umiejętność sprawdzenia w zbiorach danych KSIP podlega zaliczeniu. Wskaż podstawy, sposoby, formy rejestrowania w zbiorach danych KSIP i urzędzeniach ewidencyjnych ERCDS przestępstwa i postępowania, osoby, podmiotu oraz rzeczy. Wymień zdarzenia, osoby, podmioty i rzeczy podlegające rejestracji w zbiorach danych KSIP i urzędzeniach ewidencyjnych ERCDS. Zaprezentuj i omów konstrukcję oraz sposób wypełniania formularzy rejestrujących przestępstwo (zdarzenie) i utracone rzeczy. Zapoznaj z funkcją i budową katalogu cech charakterystycznych przestępstw i rysopisów.</p> <p>Na podstawie założenia poleć sporządzenie formularzy rejestrujących osobę, przestępstwo i rzecz. Rejestracja podlega zaliczeniu.</p> <p>Zaprezentuj i omów sposób wprowadzania danych do KSIP, ERCDS oraz rejestrację nakazu i zakazu, zakazu zbliżania, zakazu kontaktowania lub zakazu wstępu wydawanych wobec osoby stosującej przemoc domową w zbiorach danych KSIP. Zapoznaj słuchaczy z funkcjami wyszukiwania informacji. Przedstaw możliwości analizowania danych zawartych w zbiorach danych KSIP, w celach wykrywczych, identyfikacyjnych i dowodowych w ramach prowadzenia postępowania przygotowawczego. Na podstawie założenia poleć dokonanie rejestracji postępowania przygotowawczego. Rejestracja podlega zaliczeniu.</p> <p>Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.</p>
<p>8. Praktyczne wykorzystanie programu LINK.</p>	<p>16</p>	<p>wykład, ćwiczenia</p>	<p>Omów podstawy prawne i faktyczne oraz tryb uzyskiwania danych telekomunikacyjnych w ramach prowadzonego postępowania przygotowawczego. Omów program LINK oraz możliwości jego wykorzystania w procesie wykrywczym. Przedstaw podstawy pracy z programem, scharakteryzuj dane możliwe do przetwarzania przy wykorzystaniu programu oraz sposoby dokumentowania czynności. Zwróć uwagę na ograniczenia możliwości wykorzystania programu wynikające z ilości lub złożoności danych. Wskaż na możliwość zlecenia analizy kryminalnej.</p> <p>Na podstawie założeń poleć słuchaczom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie danych telekomunikacyjnych do importu, – dokonanie importu danych telekomunikacyjnych do programu LINK bez szablonu,

			<ul style="list-style-type: none"> – utworzenie szablonów importu i dokonanie importu danych za pomocą szablonów, – wyszukiwanie relacji pomiędzy obiektami oraz obiektami i zdarzeniami, – zwizualizowanie powiązań na diagramie, – przygotowanie raportów, – zwizualizowanie danych na mapie, – sporządzenie dokumentacji w formie notatki urzędowej. <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.</p>
9. Praktyczne aspekty pracy z SIS.	7	wykład, dyskusja, ćwiczenia	<p>Omów kategorie przetwarzania danych w SIS oraz przyjęte w Policji procedury dotyczące wyszukiwania i wprowadzania danych SIS oraz działań Policji w związku z odnalezieniem osób lub przedmiotów w tym systemie, a także dostępne funkcjonalności SIS.</p> <p>Omów prawidłowe wypełnienie formularzy. W oparciu o przygotowane założenia przeprowadź ćwiczenia ze słuchaczami. Przeprowadź ćwiczenia polegające na prawidłowej rejestracji osób i przedmiotów w KSIP, danych migrowanych do SIS w odniesieniu do art. 32 ust. 1 lit. a lub b i art. 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r, w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, zmiany i uchylenia decyzji Rady 2007/533/WSiSW oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1986/2006 i decyzji Komisji 2010/261/UE.</p> <p>Zaliczenie tematu nr 1 następuje z tematem nr 17.</p>

TEMAT NR 2: Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić zasady ujawniania i zabezpieczania śladów,
- wnioskować na podstawie ujawnionych śladów,
- formułować pytania do biegłych różnych specjalności,
- wskazać możliwości badawcze śladów,
- zabezpieczyć materiał porównawczy do badań,
- sporządzać rysopis,
- określić czynności wchodzące w skład kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia,
- określić skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej,
- wskazać podstawy prawne, cele oględzin i zasady ich przeprowadzania,
- przeprowadzić oględziny miejsca, osoby i rzeczy,
- omówić specyfikę oględzin miejsca, osoby i rzeczy,
- dokumentować oględziny miejsca, osoby i rzeczy.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Taktyka i technika kryminalistyczna w procesie wykrywczym.	2	pogadanka	Odwołując się do wiedzy i doświadczenia słuchaczy, przypomnij pojęcie śladu kryminalistycznego. Wskaż różne kryteria podziału śladów, zwracając szczególną uwagę na trójpodział śladów ze względu na mechanizm powstawania. Zaprezentuj i omów rodzaje śladów, miejsca ich występowania. Przedstaw zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego oraz opisu śladu w protokole oględzin. Zwróć uwagę na możliwości badawcze w tym badania kompleksowe oraz wnioskowanie na podstawie śladu.
2. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów linii papilarnych, uszu, warg i rękawiczek. 3. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów linii papilarnych, uszu, warg i rękawiczek.	2	dyskusja, ćwiczenia	Omów podstawy prawne daktyloskopowania osób. Scharakteryzuj pojęcia: daktyloskopia, cheiloskopia, otoskopia, odontoskopia, gantiskopia oraz metody ujawniania i zabezpieczania śladów linii papilarnych. Podkreśl ich właściwości. Przedstawiając zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego śladów linii papilarnych, podaj przykłady ich opisu w protokole oględzin. Wskaż możliwości badawcze omawianych śladów oraz wnioskowanie na ich podstawie. Podkreśl znaczenie zbiorów danych

<p>4. Wniosek do AFIS i postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu daktyloskopii.</p>			<p>daktyloskopijnych (zbiór automatycznie przetwarzający dane daktyloskopijne, o którym mowa w art. 21h ust. 1 pkt 2 ustawy o Policji (AFIS), Centralna Registratura Daktyloskopijna, o której mowa w art. 21h ust. 1 pkt 1 ustawy o Policji (CRD), Wojewódzka Registratura Daktyloskopijna (WRD)). Omów zasady prowadzenia zbiorów i ich praktyczne wykorzystanie oraz rodzaje pytań do biegłego.</p> <p>W ramach nauki własnej, poleć słuchaczom sporządzenie wniosku do AFIS i postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego.</p> <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
<p>5. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów mechanoskopijnych.</p> <p>6. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów mechanoskopijnych.</p> <p>7. Postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu badań mechanoskopijnych.</p>	<p>2</p>	<p>dyskusja, ćwiczenia</p>	<p>Przypomnij pojęcie mechanoskopii, mechanizm powstawania, rodzaje śladów mechanoskopijnych i miejsca ich występowania. Wskaż sposoby ujawniania i zabezpieczania tych śladów pod względem technicznym i procesowym oraz możliwości wnioskowania. Przedstawiając zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego podaj przykłady opisu śladów w protokole oględzin. Omów zakres i formy badań mechanoskopijnych oraz sposoby pobierania materiału porównawczego. Wskaż na możliwości wykorzystania zbiorów prowadzonych w Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji. W ramach nauki własnej poleć słuchaczom sporządzenie postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego.</p> <p>Postanowienie podlega zaliczeniu.</p>
<p>8. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów traseologicznych.</p> <p>9. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów traseologicznych.</p> <p>10. Postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu badań traseologicznych.</p>	<p>2</p>	<p>dyskusja, ćwiczenia</p>	<p>Przypomnij pojęcie traseologii, rodzaje śladów traseologicznych i mechanizm ich powstawania. Omów sposoby ich ujawniania i zabezpieczania pod względem technicznym i procesowym. Przedstawiając zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego, podaj przykłady opisu takich śladów w protokole oględzin. Wskaż na możliwości badawcze tych śladów oraz znaczenie wnioskowania i zasady pobierania materiału porównawczego.</p> <p>W ramach nauki własnej, poleć słuchaczom sporządzenie postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego.</p> <p>Postanowienie podlega zaliczeniu.</p>
<p>11. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów biologicznych i mikrośladów.</p> <p>12. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów biologicznych.</p>	<p>2</p>	<p>dyskusja, ćwiczenia</p>	<p>Przypomnij podział śladów biologicznych, zasady ujawniania i zabezpieczania pod względem technicznym i procesowym oraz wnioskowanie na podstawie tych śladów. Wskaż podstawy prawne i zasady pobierania materiału genetycznego (porównawczego) do badań biologicznych. Wskaż możliwości wykorzystania zbioru danych DNA. Przy</p>

<p>13. Postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu badań biologicznych.</p>			<p>omawianiu mikrośladów, podaj sposoby ujawniania i zabezpieczania oraz wyjaśnij pojęcie śladów kontaktowych i bezkontaktowych. W ramach nauki własnej, poleć słuchaczom sporządzenie postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego. Postanowienie podlega zaliczeniu.</p>
<p>14. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów użycia broni palnej. 15. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów użycia broni palnej. 16. Możliwości badawcze broni palnej i śladów jej użycia. 17. Postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu badań broni i balistyki.</p>	2	dyskusja, ćwiczenia	<p>Przypomnij pojęcie broni palnej i podaj jej rodzaje. Wskaż rodzaje śladów użycia broni palnej, zasady ujawniania oraz sposób ich zabezpieczenia, możliwości badawcze i wnioskowanie na podstawie śladów użycia broni palnej oraz pojęcie i sposób zabezpieczenia śladów powystrzałowych GSR. Podkreśl możliwości wykorzystania Automatycznego Systemu Identyfikacji Broni „Arsenał” i Krajowego Zbioru Łusek i Pocisków. Na przykładach z jednostek organizacyjnych Policji wskaż najczęściej popełniane błędy podczas formułowania pytań do biegłego. W ramach nauki własnej poleć słuchaczom sporządzenie postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego. Postanowienie podlega zaliczeniu.</p>
<p>18. Ujawnianie i zabezpieczanie dokumentów. 19. Pobieranie materiału porównawczego. 20. Kartoteka Dokumentów Anonimowych. 21. Możliwości badawcze dokumentów. 22. Postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu badań dokumentów.</p>	2	dyskusja, ćwiczenia	<p>Zwróć uwagę na prawne i kryminalistyczne pojęcie dokumentu. Omów podstawowe zasady postępowania z dokumentami stanowiącymi materiał dowodowy oraz metody ich zabezpieczenia technicznego i procesowego. Wskaż podstawy faktyczne i prawne pobierania materiału porównawczego, zwracając szczególną uwagę na pobieranie wzorów pisma ręcznego, podpisów oraz dokumentów sporządzonych innymi technikami. Podkreśl stosowane sposoby zabezpieczeń dokumentów przed fałszerstwem oraz spotykane sposoby fałszowania dokumentów, pieniędzy, dowodów tożsamości i kart płatniczych. Wskaż możliwości badawcze dokumentów oraz zakres wnioskowania. W ramach nauki własnej, poleć słuchaczom sporządzenie materiału wpływowego – prób pisma ręcznego wraz z protokołem pobrania materiału porównawczego oraz sporządzenie postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego. Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
<p>23. Badania fonoskopijne. 24. Badania audiodokumentów. 25. Badania wariograficzne i ich znaczenie w badaniach wykrywczych.</p>	2	wykład	<p>Omów pojęcie fonoskopii, zakres i metody badań fonoskopijnych (w tym metody automatycznego kryminalistycznego rozpoznawania mówców, audytywną ocenę autentyczności nagrania). Wskaż na zasady zabezpieczenia materiału dowodowego, pobierania materiału porównawczego do badań. Przedstaw możliwości badawcze z zakresu</p>

			fonoskopii. Omów podstawę prawną i metody badań wariograficznych oraz warunki ich stosowania. Zwróć uwagę na znaczenie tzw. analizatora głosu.
<p>26. Ślady osmologiczne.</p> <p>27. Zasady pobierania materiału porównawczego, przechowywania śladów osmologicznych.</p> <p>28. Postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu badań osmologicznych.</p>	2	dyskusja, ćwiczenia	<p>Omów pojęcie zapachu jako śladu kryminalistycznego oraz sposób jego zabezpieczenia pod względem technicznym i procesowym podczas oględzin miejsca zdarzenia. Wskaż podstawy prawne oraz zasady pobierania materiału porównawczego śladów zapachowych człowieka. Omów znaczenie ekspertyzy osmologicznej, możliwości badawcze i wnioskowanie na podstawie śladów zapachowych.</p> <p>W ramach nauki własnej, poleć słuchaczom sporządzenie postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego.</p> <p>Postanowienie podlega zaliczeniu.</p>
<p>29. Badania antroposkopijne.</p> <p>30. Rysopis sprawcy i inne cechy identyfikujące sprawcę.</p> <p>31. Sporządzanie opisu wyglądu zewnętrznego sprawcy.</p>	2	wykład, ćwiczenia	<p>Omów możliwości badań antroposkopijnych (odtworzenie wyglądu osób, rzeczy, regresja wiekowa, regresja wiekowa), udział w identyfikacji osób i zwłok.</p> <p>Charakteryzując portret pamięciowy, wskaż różnicę między portretem pamięciowym a rysopisem. Omów cechy statyczne i dynamiczne opisu wyglądu osoby. Przedstaw sposoby odtwarzania wyglądu zewnętrznego człowieka. Zwróć uwagę na zasady opisu przedmiotów znajdujących się w posiadaniu osoby. Omów możliwości sporządzania rysopisu sprawcy na miejscu zdarzenia. Następnie podziel słuchaczy na dwuosobowe zespoły, poleć sporządzenie rysopisu w formie opisowej wybranej osoby, z którą słuchacze mieli wcześniej kontakt. Po zaprezentowaniu prac przez przedstawicieli zespołów w obecności osoby opisywanej, poproś o dokonanie porównania i oceny dokładności wykonanego zadania.</p> <p>Rysopis podlega zaliczeniu.</p>
<p>32. Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia.</p> <p>33. Podstawy prawne, cele oględzin oraz zasady ich przeprowadzania.</p> <p>34. Skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej.</p> <p>35. Rola i zadania Zespołu ds. Identyfikacji Ciał Ofiar Katastrof (DVI) na miejscu zdarzenia o charakterze masowym</p>	7	wykład, pogadanka	<p>Przypomnij istotę kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia, skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej oraz podstawy prawne, cele i zadania oględzin. Podkreśl możliwość dokonywania samodzielnie oględzin przez policjanta służby kryminalnej. Posługując się przykładami z praktyki, wyjaśnij zasady ich przeprowadzenia. Przedstaw formy dokumentowania przebiegu i wyników oględzin. Omów zasady sporządzania protokołu oględzin, szkicu oraz notatki pooględzinowej. Zaprezentuj podstawowe zasady sporządzania dokumentacji fotograficznej miejsca zdarzenia.</p>

<p>36. Specyfika oględzin miejsca, osoby i rzeczy.</p> <p>37. Dokumentowanie wyników oględzin:</p> <ul style="list-style-type: none"> – protokół oględzin, – szkice, – metryczki śladowe, – notatka pooględzinowa, – dokumentacja fotograficzna. 			<p>Przedstaw podstawy prawne działania Zespołu ds. Identyfikacji Ciał Ofiar Katastrof (DVI), wskaż obowiązujące procedury, organizację działań i tryb uruchamiania Zespołu DVI, omów poszczególne fazy procesu identyfikacji ofiar (miejsce zdarzenia, <i>post mortem</i>, <i>ante mortem</i>, analiza i łączenie danych, przegląd działań i czynności przygotowawczych), przedstaw dokumentację sporządzaną przez Zespół DVI, zaprezentuj metody identyfikacji zwłok i szczątków ludzkich rekomendowane przez Interpol.</p> <p>W oparciu o przykłady z praktyki, omów specyfikę oględzin miejsca, osoby i rzeczy, w związku z popełnionym przestępstwem, m.in. rozboju, pobicia, oszustwa, wymuszenia rozbójniczego, pożaru, katastrofy i wypadku komunikacyjnego.</p>
<p>38. Oględziny miejsca zdarzenia.</p>	<p>4</p>	<p>praca w grupach, ćwiczenia</p>	<p>Podziel słuchaczy na grupy i poleć przeprowadzenie oględzin miejsca zdarzenia oraz sporządzenie: protokołu oględzin, szkiców (roboczego i właściwego), metryczki śladu i notatki pooględzinowej. Dokumentacja podlega zaliczeniu. Opracowując założenia do ćwiczeń, uwzględnij prowadzenie oględzin w terenie otwartym.</p>
<p>39. Analiza protokołu oględzin rzeczy i osoby.</p>	<p>1</p>	<p>analiza przypadku</p>	<p>Przeprowadź ćwiczenia, w trakcie których słuchacze dokonają analizy protokołów oględziny rzeczy i osoby oraz omów ich merytoryczną zawartość.</p>
<p>40. Omówienie sporządzonej dokumentacji.</p>	<p>1</p>	<p>dyskusja, pogadanka</p>	<p>Omów sporządzoną dokumentację wskazując popełnione błędy. Oceń pracę słuchaczy.</p>
<p>41. Zaliczenie tematu nr 2.</p>	<p>1</p>	<p>sprawdzian wiedzy</p>	<p>Ocena z zaliczenia tematu stanowi ocenę bieżącą.</p>

TEMAT NR 3: Podstawy kryminologii.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił określić:

- pojęcie przestępstwa i przestępczości jako przedmiotu badań kryminologicznych,
- teorie kryminologiczne,
- szczególne kategorie przestępstw i sprawców,
- pojęcie ofiary przestępstwa w kryminologii.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Przestępstwa i przestępczość jako przedmiot badań kryminologicznych. 2. Teorie kryminologiczne. 3. Szczególne kategorie przestępstw i sprawców. 4. Problematyka ofiary przestępstwa w kryminologii.	2	wykład	Scharakteryzuj pojęcie przestępstwa i przestępczości jako przedmiotu badań kryminologicznych. Omów teorie kryminologiczne oraz szczególne kategorie przestępstw i sprawców. Zwróć szczególną uwagę na problematykę ofiary przestępstwa w kryminologii.

TEMAT NR 4: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa kradzieży, kradzieży z włamaniem, przywłaszczenia, zniszczenia mienia, zaboru cudzego pojazdu mechanicznego w celu krótkotrwałego użycia i paserstwa.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw kradzieży, kradzieży z włamaniem, przywłaszczenia, zniszczenia mienia, zaboru cudzego pojazdu mechanicznego,
- w celu krótkotrwałego użycia i paserstwa,
- scharakteryzować metody działania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem,
- określić kryteria typowania sprawców kradzieży lub kradzieży z włamaniem,
- analizować materiały procesowe,
- sporządzić postanowienie o przedstawieniu zarzutu w sprawie kradzieży lub kradzieży z włamaniem.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw kradzieży, kradzieży z włamaniem, przywłaszczenia, zniszczenia mienia, zaboru cudzego pojazdu mechanicznego w celu krótkotrwałego użycia i paserstwa.	4	pogadanka, ćwiczenia	<p>W oparciu o przykłady z praktyki służbowej, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać trudności z prawidłową oceną znamion wybranych przestępstw przeciwko mieniu, w szczególności określonych w art. 278 k.k., art. 279 k.k., art. 284 k.k., art. 288 k.k., art. 289 k.k. i art. 291 k.k. Omów kwestie związane z popełnieniem wybranych przestępstw przeciwko mieniu na szkodę osoby najbliższej oraz osób objętych małżeńską wspólnością majątkową.</p> <p>Zwróć uwagę na treść art. 294 k.k. Zaakcentuj istnienie przepisów regulujących obszar ochrony zabytków i sprawowania nad nimi opieki. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej wybranych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę, a także sporządzenie zarzutów.</p> <p>Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej oraz poprawność sporządzonych zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.</p>

2. Metody działania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem.	1	pogadanka	Podaj skalę zagrożeń kradzieżami i kradzieżami z włamaniem na terenie kraju. Zwróć szczególną uwagę na metody działania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem. W trakcie realizacji zajęć, zwróć szczególną uwagę na kradzieże: pojazdów, mieszkaniowe, kieszonkowe oraz na kradzieże z włamaniem do różnych obiektów.
3. Czynności w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo kradzieży lub kradzieży z włamaniem. 4. Oględziny miejsca kradzieży lub kradzieży z włamaniem.	2	praca w grupach, pokaz, dyskusja	Przypomnij prawidłowe postępowanie policjanta w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo. Przeprowadź pokaz eksperymentu procesowego i omów sposoby jego dokumentowania, jako samoistnej czynności dowodowej oraz czynności realizowanej w ramach innej czynności procesowej (np. oględzin).
5. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa kradzieży i kradzieży z włamaniem.	1	pogadanka	Wypracuj ze słuchaczami sposoby typowania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem oraz sprawdzania ich alibi, a także wstępne czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa kradzieży i kradzieży z włamaniem
6. Analiza akt postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa kradzieży i kradzieży z włamaniem.	2	dyskusja, ćwiczenia	Przeprowadź dyskusję, w trakcie której słuchacze, na podstawie analizy akt postępowania przygotowawczego, przedstawią wnioski dotyczące prawidłowości prowadzenia akt sprawy i dokumentowania czynności procesowych oraz wypracowane wnioski, co do dalszego sposobu postępowania. Wykorzystując powyższe materiały, poleć słuchaczom sporządzenie postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Postanowienie podlega zaliczeniu.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 5: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa rozbójnicze i uprowadzenia osoby.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw rozbójniczych i uprowadzenia osób,
- wskazać wstępne czynności po uzyskaniu informacji o przestępstwach rozbójniczych i uprowadzeniu osób,
- rozróżnić metody dokonywania przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń osób,
- analizować materiały procesowe.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw rozbójniczych i uprowadzenia.	3	pogadanka, ćwiczenia, dyskusja	W oparciu o przykłady z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion przestępstw rozbójniczych. Scharakteryzuj specyfikę przestępstwa uprowadzenia osoby. Na podstawie założeń poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę, a także sporządzenie zarzutów. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej oraz poprawność sporządzonych zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.
2. Taktyka i technika działania sprawców przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń osób.	1	wykład, pogadanka	Scharakteryzuj sprawców przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń osób. Posługując się przykładami, przedstaw metody działania sprawców przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń. Zwróć uwagę na konieczność dokładnego ustalenia przebiegu zdarzenia i wpływu tych ustaleń na kwalifikację prawną czynu. Przedstaw kryteria typowania sprawców omawianych przestępstw. Zwróć uwagę na rozboje upozorowane. Zwróć uwagę na metodykę postępowania w przypadku uzyskania informacji o uprowadzeniu osoby.
3. Czynności wstępne po uzyskaniu informacji o dokonaniu rozboju. 4. Czynności wstępne po uzyskaniu informacji o wymuszeniu rozbójniczym.	2	pogadanka, praca w grupach, wykład	Poleć słuchaczom, aby w grupach pod nadzorem nauczyciela policyjnego wypracowali wstępne czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa rozboju i wymuszeniu rozbójniczym. Akcentuj konieczność szybkiego podjęcia działań po uzyskaniu informacji o przestępstwie. Wskaż na istotną rolę współdziałania z ofiarami przestępstw rozbójniczych. Wskaż na

<p>5. Rola pokrzywdzonego w przestępstwie rozboju i wymuszenia rozbójniczego oraz uprowadzenia osoby.</p> <p>6. Koordynacja przez Centralne Biuro Śledcze Policji, zwane dalej „CBŚP”, działań dotyczących uprowadzeń osób.</p>			<p>specyfikę postępowania z osobami współpracującymi z Policją w ramach działań podjętych w związku ze zgłoszonym uprowadzeniem osoby. Wskaż na możliwości wykorzystania policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów danych w typowaniu sprawców oraz możliwości wykorzystania techniki operacyjnej we wskazanych kategoriach przestępstw. Podkreśl konieczność pełnej koordynacji działań wykrywczych. Zwróć uwagę na metodykę postępowania w przypadku uzyskania informacji o uprowadzeniu osoby.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>
<p>7. Analiza akt postępowania przygotowawczego w sprawie o przestępstwo rozboju.</p>	2	dyskusja, ćwiczenia	<p>Przeprowadź dyskusję, w trakcie której słuchacze, na podstawie analizy akt postępowania przygotowawczego, przedstawia wnioski dotyczące prawidłowości prowadzenia akt sprawy i dokumentowania czynności procesowych oraz wypracowane wnioski, co do dalszego sposobu postępowania.</p> <p>Wykorzystując powyższe materiały, poleć słuchaczom sporządzenie postanowienia o przedstawieniu zarzutów.</p> <p>Postanowienie podlega zaliczeniu.</p>
<p>8. Omówienie sporządzonej dokumentacji.</p>	1	dyskusja	<p>Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>

TEMAT NR 6: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa oszustwa.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw oszustwa,
- rozpoznawać wybrane rodzaje oszustw i metody działania sprawców oszustw,
- omówić czynności, które należy podjąć po uzyskaniu informacji o oszustwie,
- wskazać kryteria typowania sprawców oszustw,
- scharakteryzować czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwo oszustwa,
- analizować materiały procesowe.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Ustawowe znamiona przestępstw oszustwa. 2. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw oszustwa.	3	wykład, ćwiczenia	Podaj różnice pomiędzy poszczególnymi rodzajami oszustw. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę, a także sporządzenie zarzutów. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej oraz poprawność sporządzonych zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.
3. Wybrane rodzaje oszustw i metody działania sprawców oszustw. 4. Czynności wykrywcze, zmierzające do ustalenia i zatrzymania sprawcy oszustwa.	1	dyskusja	Posługując się przykładami, omów rodzaje i metody działania sprawców oszustw. Określ pierwsze czynności policjanta przyjmującego informację o oszustwie (podkreśl konieczność szybkiej reakcji po otrzymaniu informacji o tym przestępstwie). Ilustrując omawiane przestępstwa przykładami z praktyki, zaakcentuj możliwość wykorzystania policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów danych oraz konieczność koordynowania przedsięwzięć wykrywczych z komórkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych innych jednostek organizacyjnych Policji.

5. Kryteria typowania sprawców oszustw.	1	pogadanka	Omawiając taktykę prowadzenia czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwo oszustwa, przedstaw specyfikę przesłuchania osoby pokrzywdzonej. Zwróć uwagę na zakres informacji, które należy uzyskać w trakcie przesłuchania tej osoby oraz ich przydatność w działaniach wykrywczych. Omów kryteria typowania sprawców oszustw.
6. Analiza akt postępowania przygotowawczego w sprawie o przestępstwo oszustwa.	2	dyskusja, ćwiczenia	Przeprowadź dyskusję, w trakcie której słuchacze, na podstawie analizy akt postępowania przygotowawczego, przedstawia wnioski dotyczące prawidłowości prowadzenia akt sprawy i dokumentowania czynności procesowych oraz wypracowane wnioski, co do dalszego sposobu postępowania. Wykorzystując powyższe materiały, poleć słuchaczom, sporządzenie postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Postanowienie podlega zaliczeniu.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.
8. Zaliczenie tematów nr 3-6.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 7: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- rozróżniać środki odurzające i substancje psychotropowe,
- określić tryb postępowania z osobą będącą pod wpływem działania narkotyku,
- zatrzymać osobę podejrzaną o posiadanie narkotyków, przeszukać osobę, jej odzież i podręczne przedmioty oraz udokumentować te czynności,
- omówić zasady stosowania testerów do wstępnej identyfikacji narkotyków oraz sporządzić protokół użycia testera narkotykowego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Rodzaje środków odurzających i substancji psychotropowych, sposoby ich zażywania. 2. Przepisy karne określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. 3. Objawy psychiczne i fizyczne występujące u osób zażywających narkotyki.	3	wykład, pokaz	W nawiązaniu do doświadczenia życiowego słuchaczy, omów problematykę narkomanii w Polsce, podkreślając jej kryminogeny charakter. W oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, omów przepisy karne określone w ustawie. Wykorzystując prezentację multimedialną lub filmy oraz tablice z narkotykami, omów rodzaje narkotyków oraz wskaż na symptomy mogące świadczyć o zażyciu narkotyku (stany fizyczne i psychiczne) charakterystyczne dla ich zażywania.
4. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.	2	wykład, ćwiczenia	Wskaż na możliwości typowania osób i miejsc w ramach rozpoznania zjawiska narkomanii z wykorzystaniem różnych źródeł informacji, w tym informacji pochodzących z Internetu. Zwróć uwagę na specyficzną strukturę grup przestępczych związanych z tym zjawiskiem oraz wskaż rolę nieletnich w dystrybucji narkotyków. Podkreśl znaczenie i możliwości ścisłej współpracy z innymi służbami Policji w czynnościach wykrywczych. Wskaż na specyfikę oględzin miejsca produkcji narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania zasad bezpieczeństwa, udziału biegłego i właściwego zabezpieczenia dowodów rzeczowych. Poleć słuchaczom wypracowanie sposobu postępowania od momentu uzyskania wiarygodnej informacji o miejscu produkcji narkotyków. Na podstawie zaprezentowanych przez przedstawicieli grup wniosków, w podsumowaniu przedstaw właściwe rozwiązanie. Oceń pracę słuchaczy.

<p>5. Zasady posługiwania się testerami do wstępnej identyfikacji narkotyków oraz ich użycie.</p> <p>6. Zatrzymanie osoby podejrzanej o posiadanie narkotyków.</p> <p>7. Przeszukanie osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów.</p>	3	pokaz, dyskusja, symulacja, ćwiczenia	<p>Zademonstruj użycie testerów do wstępnej identyfikacji narkotyku oraz zapoznaj słuchaczy z protokołem użycia testera narkotykowego i wskaż podstawy prawne jego użycia.</p> <p>Na podstawie założenia przeprowadź symulację zatrzymania i przeszukania osoby podejrzanej o posiadanie narkotyków.</p> <p>Zajęcia są realizowane wspólnie z nauczycielem policyjnym taktyki i technik interwencji.</p> <p>Omawiając przeprowadzoną symulację, zwróć uwagę na właściwy wybór miejsca realizacji czynności przeszukania osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów oraz pojazdów, a także sposobu przeprowadzenia tych czynności.</p> <p>Po podsumowaniu wykonanych czynności, poleć słuchaczom sporządzenie: protokołu przeszukania osoby, protokołu zatrzymania osoby, protokołu użycia testera narkotykowego i notatki urzędowej z wykonanych czynności.</p> <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
8. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	<p>Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.</p>

TEMAT NR 8: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić ustawowe znamiona przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
- kwalifikować stany faktyczne przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
- scharakteryzować zasady postępowania z ofiarą przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, w tym szczególnie tryb postępowania z małoletnimi poniżej 15 roku życia, będącymi ofiarami lub świadkami tych przestępstw,
- omówić procedury postępowania podczas organizowania i przeprowadzania oględzin miejsca przestępstwa, osoby i rzeczy,
- sporządzić protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej,
- analizować materiały procesowe.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw: <ul style="list-style-type: none"> – zgwałcenia, – wykorzystania seksualnego osoby bezradnej lub niepoczytalnej, – wymuszenia współżycia płciowego na osobie zależnej lub w krytycznym położeniu, – obcowania płciowego z małoletnim poniżej lat 15, – zgwałcenia małoletniego, – pornografii dziecięcej.	3	pogadanka, ćwiczenia, dyskusja	Przypomnij znamiona przestępstwa zgwałcenia oraz omów znamiona innych przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności. Na podstawie założeń poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej. Oceń pracę słuchaczy.

<p>2. Charakterystyka sprawców i ofiar zgwałceń.</p> <p>3. Postępowanie po otrzymaniu informacji o przestępstwie przeciwko wolności seksualnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zabezpieczenie miejsca zdarzenia, – rola psychologa w trakcie zgłoszenia przestępstwa, – ogólne wskazówki dotyczące kontaktu z ofiarą i świadkiem przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, – specyfika postępowania z małoletnią ofiarą przestępstwa seksualnego, – oględziny ciała i odzieży osoby pokrzywdzonej, sprawy przestępstwa oraz badania lekarskie, pakiet kryminalistyczny do zabezpieczania śladów przestępstw przeciwko wolności seksualnej. <p>4. Metody działania sprawców zgwałceń.</p> <p>5. Kryteria typowania sprawców przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.</p> <p>6. Zadania Policji związane z uzyskaniem informacji o zgwałceniu osoby.</p>	5	wykład, dyskusja	<p>Podaj skalę zagrożenia w sprawach o zgwałcenia.</p> <p>Omów zasady postępowania policjanta z ofiarą przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki zabezpieczenia miejsca zdarzenia i kontaktu z ofiarą. Zwróć szczególną uwagę na sposób postępowania w przypadku zgłoszenia przestępstwa przez osoby pokrzywdzone w wieku do 15 lat albo osoby będące pokrzywdzonymi przestępstwami z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej, albo przestępstwami określonymi w rozdziale XXV k.k. mając na uwadze treść art. 185a-185c oraz art. 185f k.p.k.</p> <p>Wskaż na wyłączną kompetencję sądu do przesłuchania osób wskazanych w art. 185a i art. 185b k.p.k. i obowiązkowy udział biegłego psychologa w tej czynności. Zwróć uwagę na niepowtarzalność oględzin ciała i odzieży oraz rolę badań lekarskich.</p> <p>Przypomnij prawa, które należy respektować w przypadku przesłuchania ofiary przestępstwa oraz obowiązki policjanta, który ma kontakt z ofiarą. Zaakcentuj czynność wyjaśnienia przez policjanta świadkom i pokrzywdzonym do lat 18 oraz świadkom i pokrzywdzonym nieporadnym ze względu na wiek lub stan zdrowia zakresu ich uprawnień i obowiązków oraz sposobu i warunków przesłuchania.</p> <p>Zaprezentuj posługiwanie się pakietem kryminalistycznym.</p> <p>Omów metody działania sprawców zgwałceń. Wypracuj ze słuchaczami kryteria typowania sprawców przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności. Omów zakres zadań Policji związanych z uzyskaniem informacji o zgwałceniu osoby. Zaakcentuj rolę psychologa w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.</p> <p>Zajęcia są realizowane wspólnie z psychologiem.</p>
<p>7. Specyfika czynności dowodowych w sprawach przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, podejmowanych wobec małoletnich świadków i pokrzywdzonych poniżej 15 roku życia</p>	2	wykład, dyskusja	<p>Omów specyfikę czynności dowodowych w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, akcentując właściwy sposób postępowania funkcjonariuszy Policji względem ofiary takiego przestępstwa lub świadka poniżej 15 roku życia. Wskaż na ograniczenia w dokonywaniu przez policjanta czynności dowodowych, już na etapie przyjmowania zawiadomienia o przestępstwie od małoletnich poniżej 15 roku życia.</p> <p>Zajęcia są realizowane wspólnie z psychologiem.</p>

<p>8. Przyjęcie od pokrzywdzonego ustnego zawiadomienia o przestępstwie określonym w art. 197–199 k.k. lub przesłuchania w charakterze świadka pokrzywdzonego, który w chwili przesłuchania ukończył 15 lat, innym przestępstwem przeciwko wolności seksualnej i obyczajności niż określone w art. 197–199 k.k..</p>	<p>6</p>	<p>symulacja</p>	<p>Na podstawie założeń przygotowanych przez nauczyciela prowadzącego słuchacze przeprowadzą symulację protokolarnego przyjęcia od pokrzywdzonego ustnego zawiadomienia o przestępstwie określonym w art. 197–199 k.k. lub przesłuchania w charakterze świadka pokrzywdzonego, który w chwili przesłuchania ukończył 15 lat, innym przestępstwem przeciwko wolności seksualnej i obyczajności niż określone w art. 197–199 k.k.. Prowadzący zajęcia odwołując się do dotychczasowej wiedzy słuchaczy, zwraca uwagę jak ważna jest komunikacja werbalna i pozawerbalna przystosowana do poziomu rozwoju pokrzywdzonego lub świadka. Nauczyciel zwraca uwagę na właściwe przygotowanie się do przeprowadzenia czynności. Wszystkie role uczestników czynności procesowych odgrywają słuchacze. Symulacje należy przeprowadzić w pokojach przeznaczonych do przesłuchań, wyposażonych w mikrofony, kamery dające możliwość transmisji audio i wideo do oddzielnego pomieszczenia zajmowanego przez osoby nie biorące udział w symulacji. Czynność ta powinna być rejestrowana. Umożliwi to kompleksowe omówienie jej przebiegu.</p> <p>Zajęcia są realizowane wspólnie z psychologiem.</p>
--	----------	------------------	--

TEMAT NR 9: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu,
- scharakteryzować motywy działania sprawców bójek, pobić i zabójstw,
- omówić czynności po uzyskaniu informacji o bójce, pobiciu i zabójstwie,
- przeprowadzić oględziny miejsca znalezienia zwłok,
- omówić metody identyfikacji zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości (NN zwłok),
- określić zasady typowania sprawców bójek, pobić i zabójstw,
- udokumentować wykonane czynności,
- analizować materiały procesowe.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu.	4	pogadanka, ćwiczenia, dyskusja	Nawiązując do wiedzy słuchaczy, przypomnij znamiona przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. W oparciu o przykłady z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion przestępstw, ze szczególnym uwzględnieniem art. 148-149 k.k., art. 155-160 k.k., art. 162 k.k. Na podstawie założeń poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę, a także sporządzenie zarzutów. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej oraz poprawność sporządzonych zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.
2. Motywy działania sprawców bójek i pobić. 3. Źródła informacji o przestępstwie, pokrzywdzonym i sprawcy. 4. Czynności wykrywcze zmierzające do ustalenia i zatrzymania sprawcy.	1	wykład, pogadanka	Omów i scharakteryzuj sprawców bójek i pobić w odniesieniu do motywów ich popełnienia. Przedstaw źródła informacji o przestępstwie, pokrzywdzonym i sprawcy. Wskaż czynności podejmowane po uzyskaniu informacji o przestępstwie bójki lub pobicia. Omów kryteria typowania sprawców bójek i pobić, przedstaw możliwość wykorzystania w tym celu policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów danych.

5. Kryteria typowania sprawców bójek i pobić.			
6. Motywy działania sprawców zabójstw. 7. Źródła informacji o przestępstwie, ofierze i sprawcy. 8. Specyfika oględzin zwłok – rola prokuratora i biegłego-lekarza na miejscu zdarzenia. 9. Kryteria typowania sprawców zabójstw. 10. Symptomy wczesnych i późnych zmian pośmiertnych. 11. Znaczenie sekcji zwłok w procesie wykrywczym.	3	wykład, pogadanka, pokaz	Omów i scharakteryzuj sprawców zabójstw w odniesieniu do motywów ich popełnienia, w szczególności na tle seksualnym, rodzinnym, porachunkowym. Scharakteryzuj wiktyczne cechy ofiar. Przedstaw czynności podejmowane po uzyskaniu informacji o znalezieniu zwłok. Podkreśl rolę i znaczenie bieżącej oceny i analizy materiałów w odniesieniu do sposobu działania sprawcy, uwzględniając np. przestępców seryjnych. Omów kryteria typowania sprawców zabójstw, przedstaw możliwość wykorzystania w tym celu policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów danych oraz znaczenie portretu psychologicznego. Przytaczając przykłady, przedstaw rolę biegłego-lekarza podczas oględzin miejsca zabójstwa. Zaprezentuj materiał filmowy (fotograficzny) z oględzin i otwarcia zwłok oraz towarzyszącą temu dokumentację medyczno-sądową.
12. Pojęcie NN zwłok oraz istota identyfikacji zwłok w przypadku przestępczego spowodowania śmierci. 13. Metody identyfikacji NN zwłok.	2	wykład, pogadanka	Omów postępowanie w przypadku znalezienia NN zwłok. Przetwórz możliwości wykorzystania KSIP w tym zakresie. Omawiając metody identyfikacji NN zwłok, podkreśl obowiązek policjanta prowadzącego czynności spowodowania pobrania materiału biologicznego od NN zwłok w celu przeprowadzenia badań analizy DNA.
14. Oględziny miejsca znalezienia zwłok.	5	praca w grupach	Podziel słuchaczy na grupy, które na podstawie przygotowanych założeń przeprowadzą oględziny miejsca znalezienia zwłok i sporządzą protokół oględzin miejsca zdarzenia, protokół zewnętrznych oględzin zwłok w miejscu znalezienia, szkice (roboczy i właściwy) oraz notatkę pooględzinową. Dokument podlega zaliczeniu. Podkreśl obowiązek sfotografowania i daktyloskopowania zwłok oraz zabezpieczenia odzieży i rzeczy zmarłego.
15. Analiza akt postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa przeciwko życiu.	2	dyskusja	Przeprowadź dyskusję, w trakcie której słuchacze, na podstawie analizy akt postępowania przygotowawczego, przedstawia wnioski dotyczące prawidłowości prowadzenia akt sprawy i dokumentowania czynności procesowych oraz wypracowane wnioski co do dalszego sposobu postępowania. Oceń pracę słuchaczy.
16. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 10: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu,
- scharakteryzować motywy działania sprawców przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu,
- omówić czynności po uzyskaniu informacji o przestępstwie przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu,
- przeprowadzić oględziny miejsca,
- udokumentować wykonane czynności,
- analizować materiały procesowe.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu.	2	pogadanka, ćwiczenia, dyskusja	Nawiązując do wiedzy słuchaczy, przypomnij znamiona przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu, w szczególności określonych w art. 163-165 k.k., art. 168 k.k., art. 169 k.k., art. 171 k.k., art. 172 k.k. W oparciu o założenia, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę. Szczególną uwagę zwróć na różnice pomiędzy sprowadzeniem zdarzenia a sprowadzeniem niebezpieczeństwa zdarzenia. Scharakteryzuj znamiona przestępstwa uprowadzenia statku wodnego i powietrznego oraz przestępstwa o charakterze terrorystycznym. Szczególną uwagę poświęć przestępstwom wyrabiania, posiadania, handlu i posługiwania się materiałami wybuchowymi i innymi przedmiotami lub substancjami, mogącymi sprowadzić niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia wielu osób albo mienia w wielkich rozmiarach. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej oraz poprawność sporządzonych zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.
2. Motywy działania sprawców. 3. Źródła informacji o przestępstwie, ofierze i sprawcy.	3	wykład, pogadanka	Omów i scharakteryzuj motywy sprawców przestępstw o charakterze terrorystycznym. Przedstaw specyfikę czynności wykrywczych w sprawach katastrof, pożarów, ujawnienia zgromadzonych materiałów wybuchowych. Wskaż na obowiązki policjanta, wynikające z przyjętej metodyki

<p>4. Specyfika oględzin – rola prokuratora i biegłych różnych specjalności na miejscu zdarzenia.</p> <p>5. Kryteria typowania sprawców.</p> <p>6. Korelacje przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu z przestępczością zorganizowaną i transgraniczną.</p>			<p>postępowania w tych sprawach. Przytaczając przykłady, omów znaczenie oraz specyfikę oględzin miejsca pożaru, katastrofy, wybuchu, ujawnienia zgromadzonych materiałów wybuchowych i innych niebezpiecznych materiałów. Podkreśl rolę biegłego w tego typu oględzinach oraz kwestie bezpieczeństwa przeprowadzanych czynności. Wskaż na niebezpieczeństwo powiązań kryminalnych niektórych przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu z przestępczością zorganizowaną i transgraniczną.</p>
<p>7. Analiza akt postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu.</p>	2	dyskusja	<p>Przeprowadź dyskusję, w trakcie której słuchacze, na podstawie analizy akt postępowania przygotowawczego, przedstawia wnioski dotyczące prawidłowości prowadzenia akt sprawy i dokumentowania czynności oraz wypracowane wnioski co do dalszego toku postępowania.</p>
<p>8. Zaliczenie tematów nr 7-10.</p>	1	sprawdzian wiedzy	<p>Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.</p>

TEMAT NR 11: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji,
- wskazać czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji,
- omówić sposoby postępowania służb policyjnych i pozapolicyjnych od momentu uzyskania informacji o zdarzeniu drogowym,
- określić zasady zabezpieczenia miejsca zdarzenia,
- określić skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej,
- przeprowadzić oględziny miejsca wypadku drogowego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji.	2	pogadanka, ćwiczenia,	W oparciu o przykłady z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (art. 173-178a k.k.). Na podstawie założeń poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę, a także sporządzenie zarzutów. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej oraz poprawność sporządzonych zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.

2. Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji.	1	pogadanka, wykład	Wskaż na zasady postępowania policjanta po uzyskaniu informacji o wypadku drogowym oraz na czynności, jakie należy wykonać na miejscu wypadku drogowego. Akcentuj konieczność szybkiego podjęcia działań po uzyskaniu informacji o przestępstwie. Podkreśl konieczność pełnej koordynacji działań ratowniczych oraz operacyjnych i procesowych. Wskazując na specyfikę prowadzenia oględzin miejsca wypadku drogowego, zwróć uwagę na rodzaje śladów występujących na miejscu zdarzenia, zasady organizacji grupy operacyjno-procesowej i sposobu dokumentowania czynności. Wskaż na istotną rolę biegłego na różnych etapach postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji oraz możliwość wykorzystania jego opinii w typowaniu osób podejrzanych.
3. Oględziny miejsca wypadku komunikacyjnego.	4	praca w grupach, ćwiczenia	Przeprowadź ćwiczenia polegające na oględzinach miejsca wypadku drogowego. Słuchacze, pracując w grupach, sporządzają: protokół oględzin miejsca wypadku drogowego, protokół oględzin pojazdu, metryczki śladowe, szkic (roboczy i właściwy), dokumentację fotograficzną. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
4. Rola biegłego w sprawie wypadku komunikacyjnego.	2	dyskusja, ćwiczenia	Omów rolę biegłego w sprawie wypadku komunikacyjnego, zaakcentuj specyfikę pytań do biegłych różnych dziedzin. W ramach ćwiczeń poleć przygotowanie propozycji pytań do biegłych. Oceń pracę słuchaczy.
5. Analiza akt postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa wypadku komunikacyjnego.	2	dyskusja, ćwiczenia	Przeprowadź dyskusję, w trakcie której słuchacze, na podstawie analizy akt postępowania przygotowawczego, przedstawia wnioski dotyczące prawidłowości prowadzenia akt sprawy i dokumentowania czynności oraz wypracowane wnioski co do dalszego toku postępowania. Oceń pracę słuchaczy.
6. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 12: Czynności wykrywcze w sprawach o wybrane przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów oraz przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów oraz przestępstw przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
- scharakteryzować wybrane metody działania sprawców,
- wskazać zasady typowania sprawców przestępstw fałszowania pieniędzy i dokumentów,
- analizować materiały procesowe.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
<p>1. Ustawowe znamiona wybranych przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów oraz przestępstw przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.</p> <p>2. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów oraz przestępstw przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.</p>	3	wykład, ćwiczenia	<p>Zapoznaj słuchaczy ze zjawiskiem fałszowania pieniędzy i dokumentów. Scharakteryzuj znamiona przestępstw: fałszu materialnego i intelektualnego, fałszu pośredniego, posługiwania się dokumentem stwierdzającym tożsamość innej osoby, zniszczenia, uszkodzenia, ukrycia dokumentu, fałszowania i puszczania w obieg pieniędzy, papierów wartościowych, wprowadzenia w obieg fałszywego pieniądza otrzymanego jako prawdziwego.</p> <p>Na podstawie założeń poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę, a także sporządzenie zarzutów.</p> <p>Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej oraz poprawność sporządzonych zarzutów.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>
<p>3. Wybrane rodzaje fałszerstw i metody działania sprawców.</p> <p>4. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.</p>	1	wykład	<p>Podkreśl rolę oględzin w przypadku ujawnienia fałszerstwa oraz możliwości powołania i wykorzystania opinii biegłego w procesie wykrywczym. Przedstaw zakres współpracy Policji z instytucjami zwalczającymi fałszerstwa. Wskaż na związki między przestępstwami przeciwko wiarygodności dokumentów i pieniędzy a przestępstwami gospodarczymi, celnymi i podatkowymi.</p>

TEMAT NR 13: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwo handlu ludźmi i przestępstwa jemu towarzyszące.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstwa handlu ludźmi i wybranych przestępstw jemu towarzyszących,
- wskazać sposób postępowania policjanta w przypadku uzyskania informacji o przestępstwie handlu ludźmi i przestępstwach jemu towarzyszących,
- scharakteryzować metody działania sprawców przestępstwa handlu ludźmi i przestępstw jemu towarzyszących,
- wskazać podmioty pozapolicyjne zaangażowane w przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw związanych z handlem ludźmi,
- wskazać procedury postępowania w ramach wykonania sprawdzeń oraz dokonywania wpisów w systemach informacyjnych w szczególności w SIS, na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej oraz prawa krajowego, w szczególności ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1355, z późn. zm.) w odniesieniu do osób małoletnich oraz pełnoletnich narażonych na niebezpieczeństwo wystąpienia przestępstwa handlu ludźmi.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstwa handlu ludźmi i przestępstw jemu towarzyszących.	2	wykład, ćwiczenia	Omów znamiona przestępstwa handlu ludźmi. Nawiąż do przestępstwa zmuszania do prostytucji, sutenerstwa, stręczycielstwa, kuplerstwa. Zwróć uwagę na art. 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. poz. 554, z późn. zm.), w którym określona została odpowiedzialność karna za przestępstwo spowodowania oddania innej osoby w stan niewolnictwa albo przestępstwo uprawiania handlu niewolnikami. Na podstawie założeń poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej oraz poprawność sporządzonych zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.
2. Metody działania sprawców. 3. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych. 4. Działania o charakterze międzynarodowym, mające na celu przeciwdziałanie i zwalczanie handlu ludźmi.	1	wykład, dyskusja	Przedstaw skalę zjawiska handlu ludźmi (do: wykorzystywania seksualnego, niewolniczej pracy, żebractwa, handlu organami w Polsce i na świecie) oraz zjawiska prostytucji. Omów metody działania sprawców przestępstw handlu ludźmi oraz taktykę prowadzenia czynności wykrywczych w tych sprawach. Omów szczegółowo „Algorytm postępowania funkcjonariuszy organów ścigania w przypadku ujawnienia przestępstwa handlu ludźmi”. Wskaż źródła informacji o przestępstwach handlu ludźmi. Omów zakres działania komórki organizacyjnej KGP właściwej do walki z handlem ludźmi. Przedstaw podstawy

			<p>prawne działań międzynarodowych ukierunkowanych na zapobieganie i zwalczanie handlu ludźmi (konwencje międzynarodowe i inne akty prawne Organizacji Narodów Zjednoczonych, Rady Europy oraz Unii Europejskiej, w tym podstawy prawne przetwarzania w Systemie Informacyjnym Schengen (SIS) danych osobowych osób małoletnich oraz pełnoletnich narażonych na niebezpieczeństwo wystąpienia przestępstwa handlu ludźmi). Uwzględnij zarządzenie nr 15 Komendanta Głównego Policji z 27 marca 2024 r. w sprawie metod realizacji zadań przez Policję w zakresie dokonywania wpisów danych SIS dotyczących osoby zagrożonej do Systemu Informacyjnego Schengen (Dz. Urz. KGP poz. 27, z późn. zm.). Omawiając zjawisko handlu ludźmi, nawiązuj do praw człowieka.</p>
--	--	--	---

TEMAT NR 14: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego,
- scharakteryzować taktykę prowadzenia czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego.	3	wykład, ćwiczenia, dyskusja	<p>W oparciu o przykłady z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion przestępstw przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego. Wskaż także przepisy dotyczące przestępstwa łapownictwa wyborczego, sportowego i gospodarczego. Zwróć uwagę na przestępstwo określone w art. 231 k.k.</p> <p>Na podstawie założeń poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę a także sporządzenie zarzutów.</p> <p>Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej oraz poprawność sporządzonych zarzutów.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>
2. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	1	dyskusja	<p>Omów specyfikę zbierania dowodów oraz taktykę prowadzenia czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego, wskazując na sposoby rozbijania solidarności sprawców tych przestępstw.</p>
3. Analiza akt postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego.	1	dyskusja	<p>Przeprowadź dyskusję, w trakcie której słuchacze, na podstawie analizy akt postępowania przygotowawczego, przedstawia wnioski dotyczące prawidłowości prowadzenia akt sprawy i dokumentowania czynności procesowych oraz wypracowane wnioski co do dalszego sposobu postępowania.</p>

TEMAT NR 15: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu oraz przestępstwa określone w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu oraz określonych w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych,
- scharakteryzować przestępstwa: wzięcia zakładnika, udziału w niebezpiecznym zbiegowisku, niszczenia infrastruktury, z nienawiści, udziału w zorganizowanej grupie przestępczej albo związku przestępczym, nielegalnego obrotu bronią palną i amunicją oraz określone w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych, scharakteryzować taktykę prowadzenia czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu oraz przestępstwa określone w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
<p>1. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu oraz przestępstw określonych w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych.</p>	2	<p>wykład, ćwiczenia, dyskusja</p>	<p>W oparciu o przykłady z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu. Szczególną uwagę słuchaczy zwróć na znamiona przestępstwa: wzięcia zakładnika, udziału w niebezpiecznym zbiegowisku, niszczenia infrastruktury, z nienawiści, udziału w zorganizowanej grupie przestępczej albo związku przestępczym, nielegalnego obrotu bronią palną i amunicją oraz określonego w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych.</p> <p>Na podstawie założeń poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę, a także sporządzenie zarzutów.</p> <p>Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej oraz poprawność sporządzonych zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.</p>
<p>2. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych. 3. Udział biegłych i współdziałanie z CBŚP i Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwanej dalej „ABW”.</p>	2	<p>dyskusja, pokaz, ćwiczenia</p>	<p>Omów specyfikę zbierania dowodów oraz taktykę prowadzenia czynności wykrywczych, wskazując na związki tej kategorii przestępstw z przestępczością zorganizowaną i konieczność współpracy w procesie wykrywczym z CBŚP i ABW. Zaprezentuj materiał filmowy z przebiegu imprezy masowej. Na podstawie zaprezentowanego materiału, wypracuj ze słuchaczami w ramach dyskusji czynności wykrywcze, zmierzające</p>

			w kierunku ustalenia sprawcy i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej. Oceń pracę słuchaczy.
--	--	--	---

TEMAT NR 16: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować prawo własności oraz istotę małżeńskiego ustroju majątkowego,
- kwalifikować stany faktyczne przestępstw przeciwko rodzinie i opiece,
- scharakteryzować procedurę przeciwdziałania przemocy domowej oraz procedurę „Niebieska Karta”,
- udokumentować czynności związane ze stwierdzeniem lub uzyskaniem informacji o występowaniu przemocy domowej,
- scharakteryzować taktykę prowadzenia czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Prawo własności i małżeński ustrój majątkowy.	1	wykład, pogadanka, dyskusja	Omów treści i wykonywanie prawa własności oraz ochronę własności. Wskaż różnice między własnością a posiadaniem, przedstaw system roszczeń, jakie przysługują właścicielowi w przypadku naruszenia jego prawa. Na podstawie przepisów rozdziału III, działu III, tytułu I ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2026 r. poz. 236), omów istotę małżeńskiego ustroju majątkowego ze zwróceniem uwagi na majątek wspólny i osobisty małżonków.
2. Kwalifikowanie stanów faktycznych przestępstw przeciwko rodzinie i opiece.	2	wykład, ćwiczenia	W oparciu o przykłady z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion wybranych przestępstw przeciwko rodzinie i opiece (art. 207-209 k.k.). Na podstawie założeń poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych oraz sporządzenie zarzutu. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej oraz poprawność sporządzonych zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.

<p>3. Uprawnienia policjanta związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.</p>	<p>3</p>	<p>wykład, dyskusja, ćwiczenia</p>	<p>W oparciu o obowiązujące akty prawne, scharakteryzuj procedurę przeciwdziałania przemocy domowej oraz procedurę „Niebieska Karta”.</p> <p>Omów sposób dokumentowania czynności podejmowanych w związku z przemocą domową.</p> <p>Na podstawie założenia poleć słuchaczom sporządzenie dokumentacji związanej z uprawnieniami i obowiązkami policjanta w związku z przeciwdziałaniem przemocy domowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – formularz „Niebieska Karta – A”, – kwestionariusz szacowania ryzyka, – protokół przesłuchania w charakterze świadka osoby zgłaszającej przemoc domową, – nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (nakaz i zakaz), – zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość (zakaz zbliżania), – zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej (zakaz kontaktowania), – zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie (zakaz wstępu), – protokół czynności opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, w związku z wydaniem nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, – protokół czynności opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, w związku z wydaniem nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
---	----------	--	---

4. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece.	1	dyskusja, ćwiczenia	Określ pierwsze czynności policjanta przyjmującego informację o przestępstwie znęcania się oraz rozpijania małoletniego. Scharakteryzuj osobę doznającą przemocy domowej jak i osobę stosującą przemoc domową. Poleć słuchaczom, aby w grupach pod nadzorem nauczyciela policyjnego wypracowali wstępne czynności wykrywcze. Oceń pracę słuchaczy.
5. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując na ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.
6. Zaliczenie tematów nr 11-16.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 17: Czynności wykrywcze w sprawach o przestępstwa komputerowe.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw komputerowych,
- wskazać metody działania sprawców przestępstw komputerowych,
- ujawniać i zabezpieczać dowody przestępczości komputerowej,
- zabezpieczać elektroniczne nośniki informacji.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawowe znamiona przestępstw komputerowych. 2. Jednostka organizacyjna Policji właściwa miejscowo do prowadzenia postępowania przygotowawczego.	3	wykład, praca w grupach, dyskusja	<p>W oparciu o przykłady z praktyki omów ustawowe znamiona wybranych przestępstw komputerowych, ze szczególnym uwzględnieniem przestępstw określonych w art. 190a k.k., 191a k.k., art. 267-269b k.k.</p> <p>Podziel słuchaczy na dwuosobowe zespoły i każdemu z nich przydziel jeden rodzaj założenia (wybrany przepis) dotyczący przestępstwa komputerowego. Zadaniem słuchaczy jest określenie ustawowych znamion przestępstwa.</p> <p>Zainicjuj dyskusję na temat trafności opisu znamion i wątpliwości interpretacyjnych. Przedstaw opis kilku działań przestępczych i zleć dokonanie ich kwalifikacji prawnej. Omów znamiona przestępstw w sieci teleinformatycznej najczęściej popełnianych (w odniesieniu do informacji wpływających z biuletynu).</p> <p>Zwróć uwagę na specyfikę ustalania jednostki organizacyjnej Policji właściwej miejscowo do prowadzenia postępowania przygotowawczego w przypadku zaistnienia przestępstwa popełnionego za pośrednictwem sieci teleinformatycznej.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 3. Charakterystyka przestępczości komputerowej. 4. Metody ujawniania i zabezpieczania dowodów przestępczości komputerowej.	8	dyskusja, praca w grupach, ćwiczenia	<p>Wskaż najistotniejsze trendy w rozwoju przestępczości teleinformatycznej. Scharakteryzuj różnice pomiędzy cybernaruszeniem, a przestępstwem komputerowym. Zaprezentuj metody operacyjnego i procesowego ujawniania oraz zabezpieczania dowodów przestępczości komputerowej. Wskaż podstawowe elementy i zasady dotyczące zabezpieczania nośników informatycznych oraz sprzętu komputerowego.</p>

<p>5. Procesowo-techniczne zabezpieczanie nośników informatycznych dla potrzeb procesu karnego.</p>			<p>Zleć słuchaczom, aby w grupach dwuosobowych dokonali zabezpieczania (procesowego i technicznego) nośników informatycznych. Poleć słuchaczom sporządzenie propozycji zapisu w protokole oględzin miejsca w zakresie zabezpieczenia nośnika informatycznego oraz wykonanie metryczki śladowej.</p> <p>W miarę możliwości zajęcia powinny być prowadzone przez dwóch nauczycieli policyjnych – jeden realizujący zagadnienia z zakresu informatyki oraz drugi realizujący zagadnienia z zakresu techniki kryminalistycznej. Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy. Zaliczenie tematu nr 17 następuje z tematem nr 1.</p>
<p>6. Zaliczenie tematów nr 1 i 17.</p>	<p>1</p>	<p>sprawdzian wiedzy</p>	<p>Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.</p>

TEMAT NR 18: Etyka zawodowa policjanta i prawa człowieka w ramach wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić zasady etyki zawodowej policjanta mające zastosowanie w ramach wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych,
- rozpoznać przypadki łamania zasad etyki zawodowej policjanta,
- określić europejskie standardy pracy służb kryminalnych,
- określić różnicę między łamaniem praw człowieka a dozwoloną ingerencją w prawa i wolności,
- wskazać obszary, gdzie mogą wystąpić zachowania dyskryminacyjne ze strony policjanta.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady etyki zawodowej policjanta w pracy dochodzeniowo-śledczej. 2. Problemy etyczne w pozyskiwaniu materiału dowodowego. 3. Moralne trudności i zagrożenia związane z kontaktami ze środowiskiem przestępczym. 4. Moralność a skuteczność działań wykrywczych. Konflikt wewnętrzny. 5. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka dotyczące działań Policji w zakresie:<ul style="list-style-type: none"> – prawo do życia a sytuacje kryzysowe w pracy dochodzeniowo-śledczej, – prawo do wolności a zatrzymanie osób i postępowanie z nimi, – zakaz tortur i niehumanitarnego, poniżającego traktowania bądź karania a wykrywcze czynności dochodzeniowo-śledcze, – prawo do prywatności a przeszukiwanie i kontrola korespondencji.	2	dyskusja, studium przypadku	<p>W trakcie dyskusji odwołaj się do doświadczenia i wiedzy słuchaczy, wskaż na znaczenie zasad etyki zawodowej policjanta w pracy dochodzeniowo-śledczej.</p> <p>Przedstaw etyczne problemy pozyskiwania materiału dowodowego podczas: przesłuchania podejrzanego, przeszukania, okazania, oględzin, kontaktu z ofiarami i sprawcami przestępstw.</p> <p>Omów istotę konfliktu wewnętrznego oraz trudności w jego rozwiązywaniu i podejmowaniu decyzji. Przedstaw najczęściej spotykane konflikty: moralność a prawo, służba a rodzina, przełożeni a koledzy. Analizując konkretne przypadki, omów zdarzenia, w których doszło do naruszeń zasad etyki zawodowej policjanta. Opisz sytuacje kryzysowe związane ze służbą w Policji, w komórkach organizacyjnych właściwych w sprawach dochodzeniowo-śledczych. Przy omawianiu prawa do życia, wolności, prywatności, kontroli korespondencji, zinterpretuj także zakaz tortur wskazując trzy poziomy dolegliwości: tortury, niehumanitarnie traktowanie, poniżające traktowanie. Zaprezentuj fragment przykładowego wyroku ETPCZ wskazującego na naruszenie EKPC.</p> <p>Wspólnie ze słuchaczami wypracuj definicję uprzedzeń świadomych i nieświadomych oraz omów pojęcie „łańcuch uprzedzeń” i zastosuj tzw. trójkąt Allporta. Zwróć uwagę na grupy szczególnie narażone na stereotypy, uprzedzenia, czy dyskryminację. Jako przykład podaj takie cechy jak narodowość, pochodzenie etniczne, rasa, wyznanie,</p>

6. Zachowania dyskryminacyjne w toku postępowania przygotowawczego.			bezwyznaniowość, orientacja seksualna, tożsamość i ekspresja płciowa, płeć, wiek, niepełnosprawność. W dyskusji ze słuchaczami omów różnorodne zachowania dyskryminacyjne mogące wystąpić w procesie wykrywczym. Poproś słuchaczy o podanie przykładów z własnej praktyki zawodowej, wskazujących na przejawy dyskryminacji, które mogą wystąpić w czynnościach operacyjnych i dochodzeniowych (przyjęcie zawiadomienia o przestępstwie, przesłuchanie, przeszukanie osoby).
---	--	--	---

TEMAT NR 19: Stres i wypalenie zawodowe.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zdefiniować zagrożenia natury emocjonalnej, wynikające z realizacji procesu wykrywczego,
- rozpoznać objawy stresu i wypalenia zawodowego u siebie i innych policjantów,
- skutecznie bronić siebie i innych od skutków stresu i wypalenia zawodowego,
- stosować techniki relaksacyjne,
- kształtować odpowiednie relacje z otoczeniem zawodowym i pozasłużbowym,
- wskazać, zastosować i wypracować optymalne dla siebie sposoby zapobiegania i radzenia sobie z wypaleniem zawodowym.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Zagrożenia natury emocjonalnej, wynikające z realizacji procesu wykrywczego. 2. Objawy stresu i wypalenia zawodowego u siebie i innych policjantów. 3. Niedopuszczenie do skutków stresu i wypalenia zawodowego. 4. Stosowanie technik relaksacyjnych. 5. Kształtowanie odpowiednich relacji z otoczeniem zawodowym i pozasłużbowym.	2	pogadanka, ćwiczenia	Przedstaw symptomy stresu zawodowego i wypalenia zawodowego. Wskaż korelację pomiędzy zaburzeniami sfery emocjonalnej i specyfiką służby w komórkach organizacyjnych Policji właściwych w sprawach dochodzeniowo-śledczych, a ujemnymi konsekwencjami z nich wynikającymi w życiu zawodowym i pozasłużbowym. Zwróć uwagę na zagrożenia wynikające z długotrwałości znacznego obciążenia psychicznego. Przedstaw efektywne sposoby radzenia sobie ze stresem zawodowym oraz przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu.
6. Praktyczne wykorzystanie technik relaksacyjnych.	3	warsztaty	Warsztaty technik relaksacyjnych. Warsztaty i poprzedzające je ćwiczenia, odbywają się w ciągu jednego dnia, w ramach 5-godzinnego tematu.

TEMAT NR 20: Postępowanie przed sądem I instancji.**CEL:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił ocenić wartość materiału dowodowego zebranego w postępowaniu przygotowawczym.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Porządek rozprawy głównej. 2. Zachowanie policjanta występującego w sądzie w charakterze świadka. 3. Wpływ jakości dowodów zebranych w postępowaniu przygotowawczym na przebieg i wynik rozprawy głównej.	6	pogadanka, udział w rozprawie, dyskusja	Omów porządek rozprawy głównej. W zakresie postępowania dowodowego zwróć uwagę na zakres wykorzystania dowodów zebranych w postępowaniu przygotowawczym. Podkreśl, że przebieg i wyniki rozprawy głównej są istotną formą oceny pracy prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Omów zachowanie policjanta występującego w sądzie w charakterze świadka. W czasie realizacji tematu należy umożliwić słuchaczom uczestnictwo w rozprawie sądowej albo przygotować symulację rozprawy sądowej, w trakcie której nastąpi przesłuchanie policjantów w związku ze sporządzoną dokumentacją z oględzin miejsca zdarzenia albo wykorzystać film instruktażowy z przebiegu takiej rozprawy. Dokonaj zaliczenia bloku zagadnieniowego nr III, wystawiając słuchaczom ocenę okresową wynikającą ze średniej arytmetycznej ocen bieżących.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR IV. DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI POSŁUGIWANIA SIĘ BRONIĄ PALNĄ

TEMAT: Wyszukolenie strzeleckie.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- bezpiecznie i sprawnie wykonać strzelania przygotowawcze i statyczne, szybkie, dynamiczne, sytuacyjne,
- szybko i sprawnie przyjmować postawy wyjściowe i strzeleckie, dobywać broń palną z kabury (w tym również z kabury operacyjnej), rozpoznawać cel, oddać celny strzał,
- w sposób właściwy przemieszczać się z bronią palną oraz korzystać z osłon,
- stosować elementy taktyki i technik posługiwania się bronią palną,
- usuwać zacięcia broni palnej.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Strzelanie przygotowawcze i statyczne o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań.	5	pokaz, ćwiczenia	Omów zasady bezpieczeństwa, podstawy celnego strzelania i obsługi broni palnej. Zrealizuj strzelania przygotowawcze zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Dopuszcza się wykonywanie strzelań w ubraniu cywilnym. Zaleca się strzelanie z wykorzystaniem kabury operacyjnej.
2. Strzelanie szybkie o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań.	4	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych, którzy posiadają uprawnienia instruktora strzelań policyjnych, z których co najmniej jeden jest ratownikiem. Zrealizuj strzelania szybkie zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Dopuszcza się wykonywanie strzelań w ubraniu cywilnym. Zaleca się strzelanie z wykorzystaniem kabury operacyjnej.
3. Strzelanie dynamiczne o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań.	13	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych, którzy posiadają uprawnienia instruktora strzelań policyjnych, z których co najmniej jeden jest ratownikiem. Zrealizuj strzelania dynamiczne w celach szkoleniowych zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami

			określonymi w przepisach dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Dopuszcza się wykonywanie strzelań w ubiorach cywilnych. Zaleca się strzelanie z wykorzystaniem kabury operacyjnej.
4. Strzelanie sytuacyjne o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań.	4	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych, którzy posiadają uprawnienia instruktora strzelań policyjnych, z których co najmniej jeden jest ratownikiem. Zrealizuj strzelania sytuacyjne zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Dopuszcza się wykonywanie strzelań w ubraniu cywilnym. Zaleca się strzelanie z wykorzystaniem kabury operacyjnej. Warunkiem zaliczenia bloku zagadnieniowego nr IV jest zaliczenie wszystkich planowanych strzelań.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR V. TAKTYCZNE I TECHNICZNE ASPEKTY STOSOWANE DO ZATRZYMANIA NIEBEZPIECZNEGO PRZESTĘPCY

TEMAT: Zatrzymanie niebezpiecznego przestępcy.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- indywidualnie oraz współdziałając w zespole stosować taktykę i techniki obezwładniania osoby,
- indywidualnie oraz współdziałając w zespole stosować taktykę i techniki kajdankowania i sprawdzania osób zatrzymanych,
- indywidualnie oraz współdziałając w zespole stosować taktykę i techniki konwojowania i doprowadzania osób zatrzymanych,
- stosować taktykę i techniki posługiwania się bronią w czasie pościgów, penetracji pomieszczeń, zatrzymań osób poruszających się pojazdami,
- stosować taktykę i techniki zatrzymywania niebezpiecznych przestępców.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Indywidualne i zespołowe techniki obezwładniania osób.	6	pokaz, ćwiczenia	<p>Przypomnij poznane w trakcie szkolenia zawodowego podstawowe techniki obezwładniania osób z wykorzystaniem dźwigni, podcięć, obaleń i obchwytów na szyję. Omów i zademonstruj techniki zespołowego obezwładniania osoby stawiającej opór za pomocą poznanych technik. Zwróć uwagę na ustawienie, wzajemną asekurację oraz pomoc w obezwładnieniu osoby przez interweniujących policjantów. Omów i zademonstruj techniki obezwładniania osób przy użyciu pałki służbowej (teleskopowej) oraz przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej. Omawiając i demonstrując techniki, zwróć uwagę na specyfikę podejmowania interwencji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi lub niekontrolujących swoich zachowań z innych przyczyn. W tym zakresie posiłkuj się katalogiem zasad interweniowania wobec osób, zawartych w teoretyczno-praktycznym poradniku „Interwencje wobec osób z zaburzeniami psychicznymi lub niekontrolujących swoich zachowań z innych przyczyn”.</p> <p>Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>
2. Indywidualne i zespołowe techniki zakładania kajdanek i sprawdzenia	8	pokaz, ćwiczenia	<p>Przećwicz zakładanie kajdanek w sytuacji statycznej, w różnych pozycjach, jak również w sytuacjach dynamicznych, połączonych</p>

prewencyjnego osoby oraz taktyka i techniki konwojowania i doprowadzania osób zatrzymanych.			z obezwładnieniem osoby oraz przy użyciu broni palnej. Założenie kajdanek zakończ sprawdzeniem prewencyjnym osoby oraz bezpiecznym transportowaniem. Omów taktykę zespołowego konwojowania i doprowadzania osoby zatrzymanej. Zwróć szczególną uwagę na zagrożenia mogące wystąpić w trakcie realizacji konwoju i doprowadzenia. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych. Oceń pracę słuchaczy.
3. Taktyka i techniki posługiwania się bronią palną w czasie pościgów, penetracji pomieszczeń, zatrzymywania osób poruszających się pojazdami.	6	pokaz, ćwiczenia	Omów, zademonstruj, a następnie przećwicz: 1) techniki posługiwania się bronią palną; 2) poruszanie się z bronią palną w terenie otwartym i zurbanizowanym; 3) wejście i poruszanie się z bronią palną w pomieszczeniach (załomy ścian, korytarze, klatki schodowe, pomieszczenia mieszkalne, piwnice); 4) techniki usuwania osób z pojazdu. Zaprezentuj wzorcowe procedury postępowania w czasie zatrzymywania osób stawiających opór lub posługujących się niebezpiecznymi narzędziami. Omów zasady prowadzenia pościgu pieszo, zmotoryzowanego i mieszanego oraz zasady współdziałania z partnerem. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych. Oceń pracę słuchaczy.
4. Taktyka i techniki zatrzymywania niebezpiecznych przestępców.	6	pokaz, ćwiczenia	Przeprowadź, w oparciu o założenia, symulację czynności zatrzymania osób w pomieszczeniach lub pojazdach. Ćwiczenia zaleca się prowadzić z udziałem pozorantów w ubraniach cywilnych oraz z użyciem atrap niebezpiecznych przedmiotów. Zwróć szczególną uwagę na właściwe użycie środków przymusu bezpośredniego, a także na zastosowaną taktykę i współdziałanie w zespole. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych. Oceń pracę słuchaczy.
5. Test umiejętności.	2	test praktyczny	Zaliczenie tematu odbywa się w formie dwóch testów umiejętności, odpowiednio z zagadnień 1 i 2 oraz 3 i 4. Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym „zaliczono” (zal.) albo „nie zaliczono” (nzal.). Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR VI. DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY

TEMAT: Pierwsza pomoc.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zastosować odpowiedni algorytm czynności ratowniczych w miejscu wypadku w zależności od jego rodzaju,
- zadbać o własne bezpieczeństwo na miejscu zdarzenia i podczas kontaktu z potencjalnym materiałem zakaźnym,
- prawidłowo ocenić stan osoby poszkodowanej na miejscu zdarzenia,
- przeprowadzić badanie fizykalne,
- zabezpieczyć poszkodowanego w zależności od stanu i doznanych obrażeń,
- przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową osób dorosłych, dzieci i kobiet w ciąży,
- zabezpieczać różnego rodzaju rany i tamować krwotoki,
- zastosować działania zapobiegające rozwojowi wstrząsu,
- zabezpieczyć urazy układu kostno-stawowego,
- przygotować poszkodowanego do transportu.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Ocena stanu poszkodowanego: – unormowania prawne dotyczące udzielania pierwszej pomocy, – algorytm postępowania na miejscu zdarzenia, – ocena stanu poszkodowanego, – zabezpieczenia poszkodowanego w zależności od doznanych obrażeń, – algorytm postępowania w stanach nagłych, takich jak: zawał serca, atak epilepsji, hipotermia, hipoglikemia.	4	wykład, pokaz, ćwiczenia	Na podstawie obowiązujących aktów prawnych przypomnij obowiązki policjanta w zakresie udzielania pierwszej pomocy, jednocześnie wskazując słuchaczom literaturę źródłową. Przypomnij o moralnym obowiązku policjanta udzielenia pomocy poszkodowanym (zarówno ofierze, jak i sprawcy oraz osobie, w stosunku do której użyto środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej). W dalszej części przypomnij algorytm postępowania na miejscu wypadku w zależności od jego rodzaju. Wykonaj pokaz w celu przypomnienia słuchaczom: wstępnej oceny ABC poszkodowanego, badania szczegółowego (badanie fizykalne) oraz odpowiedniego zabezpieczenia w zależności od stwierdzonego stanu i obrażeń. Wykonując pokaz przypomnij słuchaczom zabezpieczenie poszkodowanego urazowego w pozycji zastanej, przypomnij ułożenie do pozycji bocznej bezpiecznej, przeciwwstrząsowej. Przypomnij algorytmy postępowania w przypadku stanów nagłych. Następnie poleć, aby każdy ze słuchaczy w ramach

			<p>ćwiczeń, w oparciu o nabytą wiedzę oraz umiejętności, pod twoim nadzorem, wykonał samodzielnie czynności podejmowane wobec poszkodowanego na miejscu zdarzenia. Wykorzystaj w ćwiczeniach walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem oraz kołnierze ortopedyczne.</p> <p>Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.</p>
<p>2. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udzielenie pomocy w przypadku niedrożnych dróg oddechowych (zadławienie), – resuscytacja krążeniowo-oddechowa zgodnie ze standardami Europejskiej Rady Resuscytacyjnej, zwanej dalej „ERC”, – resuscytacja krążeniowo-oddechowa z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora. 	4	<p>wykład, pokaz, ćwiczenia</p>	<p>Podczas realizacji punktów kluczowych przypomnij zagadnienia dotyczące nagłego stanu zagrożenia życia z powodu zatrzymania podstawowych funkcji życiowych (oddechu, krążenia). Uświadom słuchaczom znaczenie czasu podjęcia czynności ratowniczych mających na celu zatrzymanie procesu umierania. Wspólnie ze słuchaczami przeanalizuj znaczenie w działaniach ratowniczych określenia „cztery złote minuty”. Wykonując pokaz, przypomnij algorytm resuscytacji krążeniowo-oddechowej w poszczególnych kategoriach wiekowych oraz kobiet w ciąży. Przypomnij zasady postępowania w przypadku niedrożności dróg oddechowych (zadławienie). Zaprezentuj sposób obsługi automatycznego defibrylatora. Następnie przeprowadź resuscytację krążeniowo-oddechową z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora.</p> <p>Realizując cele praktyczne, słuchacze samodzielnie pod twoim nadzorem, w oparciu o przygotowane wcześniej założenia, w ramach ćwiczeń praktycznych wykonują resuscytację krążeniowo-oddechową zgodnie z obowiązującymi algorytmami wytycznych ERC.</p> <p>Słuchacz w celu zaliczenia przedmiotowego zagadnienia winien opanować umiejętności przeprowadzania resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym „zaliczono” (zal.) albo „nie zaliczono” (nzal.).</p> <p>Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>
<p>3. Obrażenia wielomiejscowe i wielonarządowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opatrywanie różnego rodzaju ran, – krwotok, wstrząs – algorytm postępowania, – urazy kostno-stawowe – algorytm postępowania. 	4	<p>wykład, pokaz, ćwiczenia</p>	<p>Podczas realizacji zajęć przypomnij algorytmy postępowania w przypadku opatrywania różnego rodzaju ran oraz zwróć uwagę na bezpieczeństwo ratownika (rękawiczki). Pokaż prawidłowo przeprowadzone czynności podejmowane wobec osób, które doznały obrażeń tkanek miękkich, u których wystąpił krwotok lub doszło do urazu układu kostnego. Wykorzystaj do zajęć praktycznych pozoranta, atrapy ran, złamań i innych urazów, opatrunki osobiste, rękawiczki, walizki pierwszej pomocy z wyposażeniem, szyny. Realizując cele praktyczne, słuchacze</p>

			<p>samodzielnie, pod twoim nadzorem, w oparciu o przygotowane wcześniej założenia, w ramach ćwiczeń podejmą czynności wobec osób, u których stwierdzają różnego rodzaju rany, krwotoki lub uraz kostno-stawowy.</p> <p>Dokonaj bieżącej oceny wykonywanych czynności z zastosowaniem dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym „zaliczono” (zal.) albo „nie zaliczono” (nzal.).</p> <p>Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.</p> <p>Warunkiem zaliczenia bloku zagadnieniowego nr VI jest opanowanie umiejętności prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej.</p>
--	--	--	--